

★ 3/06 ★ jesen 2006 ★ Luzplacen izvid

windsurfing

JESENSKI FESTIVALI

NOČ V SARAJEVU

electroclash

Če kupujete ali prodajate...

bolha.com

bolšji sejem na internetu

www.bolha.com

INTRO

Poletna potepanja so mimo ... Na ulicah Ljubljane in drugih mest so trume turistov zamenjale horde zagorelih študentov, dijakov, šolarjev. Izmenjujejo si poletne spomine in urejajo še zadnje birokratske zadeve v zvezi z vpisom, prepisom, kje spati, kaj jesti ... Ista rutina kot vsako leto. Kdo si ne bi želel ostati na plaži »s čivavo na straži«, kjer si sam določaš urnik, glavni predmeti pa so snorkljanje, srkanje eksotičnih frapejev in večerno žuranje. Ali pa bi zavrnel čas nazaj, na tisti poletni tabor, kjer je nastalo toliko novih prijateljstev in nepozabnih doživetij.

Ampak konec poletja še ne pomeni konca življenja (vsaj tako se vedno prepričujem) ... Poplava jesenskih dogodkov in festivalov poskrbi, da prehod med poletjem in zimo ni preveč hud. Septembra balkanart festival Terminal00, oktobra multimedjski festival HAIP, novembra Ljubljanski filmski festival LIFFe, pa da ne pozabiš na Animateko – decembrski festival animiranega filma ... Ampak da ne naštevam naprej, več o jesenskih dogodkih je tako ali tako napisano v tej številki revije **26!**, še več aktualnih informacij pa prinašata spletna stran www.euro26.si in EURO<26 e-novice. Pripravi se na drugačno, jesensko popotovanje ...

Mojca Opara

KAZALO

4 euro<26 novice
euro<26 projekti
euro<26 popusti
euro<26 natečaji
jesenski popusti euro<26
surf's up!

6 planet evropa
s kolesom na vlak
noč v sarajevu

10 eksotika
gvatemala

11 gravitacija
nakup = odpadek
kje bom spal
študent naj je
intervju: rui ferreira
dan brez nakupov
eksotične živali

18 moveit!
windsurfing

20 kult<ura
dogodki po sloveniji
dogodki po evropi

22 kult<film
abbas kiarostami

23 kult<scena
misc infopeka
ko svetu vladata strip in igra
mala šola ilustracije

26 kult<glasba
abcd elektroneke: electroclash
cd novosti

29 kult<foto
digitalne galerije

30 kult<knjiga
jesenska knjižna popotovanja

31 web
knjige novega tisočletja

★ REVJA 26! / 26! MAGAZINE ★ št./no. 3/06 ★ IZDAJATELJ/PUBLISHER: MOVIT-EURO<26, Gregorčičeva 3, Ljubljana, Slovenija ★ ODGOVORNA OSEBA/MANAGING DIRECTOR: Janez Plevnik ★ UREDNIK/EDITOR: Mojca Opara ★ OGLASNO TRŽENJE/ADVERTISING: info@euro26.si, tel: 01 426 52 68, www.euro26.si ★ PRODUKCIJA IN OBLIKOVANJE/DESIGN: Domen Kolšek ★ TISK/PRINT: Tiskarna SCHWARZ ★ NAKLADA/PRINTING: 18.000 ★ FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI/COVER PHOTO: Bojan Stepančič ★ STRIP NA ZADNJI STRANI/BACK COVER: Luka Rejec ★ BREZPLAČEN IZVOD, NI ZA PROSTO PRODAJO ★ MOVIT - EURO<26, Slovenija, je član organizacije EYCA, priznane s strani Sveta Evrope. Mnenja in stališča avtorjev člankov ne odražajo vedno stališč uredništva in organizacije. ★ ISSN 1580-5433

30%!

EURO<26 * DVE MLADINSKI KARTICI

Mednarodni projekti, natečaji in srečanja mladih, informacije o dogodkih in trendih na področju kulture, več kot 100.000 popustov in ugodnosti po Evropi in Sloveniji, brezplačna rezervacija prenočišč Hostelworld ... vse to je mogoče samo z dvema mladinskima karticama:

- * **EURO<26:** klasična mladinska kartica nudi vse zgoraj naštetu (in več) / 2.000 SIT (8,35 EUR);
- * **SŽ-EURO<26:** partnerska mladinska kartica nudi vse, kar ima klasična, in še **30% POPUST** na vlakih po Sloveniji ter **25% RAILPLUS POPUST** za potovanja v mednarodnem prometu! / 4.000 SIT (16,69 EUR)

Več informacij o popustih in ugodnostih doma in v tujini: www.euro26.si. Imetniki kartic EURO<26 prejmejo še: revijo 26!, katalog popustov EURO<26 in EURO<26 e-novice z informacijami o mednarodnih projektih, natečajih in novih popustih.

PRODAJNA MESTA

Seznam prodajnih mest za klasično EURO<26 kartico in partnersko SŽ-EURO<26 kartico lahko najdeš na spletnem naslovu www.euro26.si.

CENEJE Z VLAKOM PO EVROPI!

Imetniki kartice SŽ-EURO<26 lahko poleg popusta na vlakih po Sloveniji (30%) koristijo tudi **25% RAILPLUS POPUST** za potovanja v mednarodnem prometu!

Popust velja pri nakupu vozovnic za skoraj vse evropske železnice - za relacije med najmanj dvema državama. Več informacij o popustih in ugodnostih doma in v tujini: www.euro26.si.

POPUSTI EURO<26 NA SLOVENIA.INFO

Slovenska turistična organizacija, je na uradnem slovenskem turističnem portalu www.slovenia.info v bazo slovenskih ponudnikov turističnih storitev dodala tudi informacije o popustih in ugodnostih EURO<26! Tako boš na enem mestu lahko dobil npr. informacije o vseh namestitvah v Sloveniji, zraven pa bo pri določenih ponudnikih znak EURO<26 opozarjal, kakšen popust je na voljo imetnikom kartice EURO<26 in SŽ-EURO<26. Na www.slovenia.info lahko najdeš podatke o popustih v praktično vseh kategorijah.

foto: A. Fevzer

REZERVACIJE PRENOČIŠČ HOSTELWORLD

Kartici EURO<26 in SŽ-EURO<26 nudita tudi možnost brezplačne rezervacije prenočišč HOSTELWORLD po celem svetu (samo preko spletne strani www.euro26.si). Za potrditev rezervacije je potrebno poravnati predplačilo (10% cene nočitve) s kreditno kartico. Ostalih 90% plačaš ob prihodu v prenočišče. Več: www.euro26.si

NOV POPUST NA KOLPI!

Od sedaj naprej lahko svoj adrenalin sprostiš tudi z raftingom po Kolpi - s kartico EURO<26 bo ta dogodivščina ugodnejša:

- * celodnevni rafting med tednom: 2.400 SIT/osebo (s 30% popustom)
- * celodnevni rafting med vikendi in prazniki: 3.000 SIT/osebo (s 25% popustom)

Poleg tega je za raftarje brezplačno na voljo piknik prostor.

* **KAMARETA COMMERCE, d.o.o.**, Kot pri Damlju 8, Vinica, 07/306 41 13, 041/613 633, <http://users.volja.net/kamareta>

Več informacij o EURO<26 popustih in ugodnostih: www.euro26.si/si/popusti

EUROPE FOR A CHANGE II * 35 MLIJONSKO OBČNSTVO!

Si slišal za projekt Europe for a Change II? Nisi edini! Pridružuje se ti 35 milijonov Evropejcev! Letos maja se je zaključila kampanja projekta Europe for a Change II, v kateri smo projektni partnerji (tudi MOVIT-EURO<26) poskušali seznaniti mlade Evropejce o tem, kaj njihovi vrstniki menijo o razširitvi EU in katere vrednote so za njih najpomembnejše v prihodnosti EU. Kampanja je bila več kot uspešna. Namesto predvidenih 13 milijonov je za projekt EFAC II slišalo kar 35 milijonov ljudi!

Še vedno lahko na www.change-europe.org doživiš EFAC II vzdušje in se pridružiš udeležencem in drugim obiskovalcem v diskusijah preko "weblogov" in "guestbooka". Več o projektu EFAC II: www.euro26.si/si/projekti

EURO<26 IPOD NATEČAJ IN ZMAGOVALEC JE ...

Bitka je bila težka in neusmiljena. Najprej so lahko vsi mladi obiskovalci na www.euro26.si v spletni galeriji objavljali svoje fotke ali kratke videe, 1. avgusta 2006 pa se je igra preobrnila - sledilo je glasovanje za naj fotko/video v mapi "EURO<26 iPod natečaj", ki se je zaključilo 1. septembra 2006. Za nagrade - predvajalnice iPod - so se lahko potegovali vsi stari med 15. in 27. letom, ki so prispevali svoje fotke/videe oz. so aktivno glasovali zanje.

IN KDO SO ZMAGOVALCI?

1. nagrada za video (iPod 30 GB) - Potovanje v neznano, **TADEJ PAVLIČ**
2. nagrada za video (iPod shuffle 1 GB) - Dražljaji šaha, **BLAŽ ADAMIČ**

1. nagrada za foto (iPod nano 2 GB) - Solata, **KRISTINA MARTINC**
2. nagrada za foto (iPod shuffle 1 GB) - Marsovci so prišli, **JAN PETRINJA**

Nagrada za glasovalko, ki jo je določil žreb (iPod shuffle 1 GB) - **KATJA KOBBA**

Čestitamo vsem nagrajencem! Podelitev nagrad bo konec septembra v Ljubljani, o dogodku boste vsi sodelujoči obveščeni po elektronski pošti. Če nisi med nagrajenci, ne skrbi - kmalu boš dobil novo priložnost v novem natečaju. Da boš vedno na tekočem, spremljaj novice na spletni strani www.euro26.si in se naroči na EURO<26 e-novice.

SEZNAM SPREMENJENIH POPUSTOV EURO<26

Prodajalne, gostilne ... se odpirajo in zapirajo. Da boš na tekočem, kaj je novega, objavljamo seznam spremenjenih popustov. Ker bi ti radi ponudili kar najboljše, te vabimo, da na spletni strani ocenjuješ in komentiraš popuste, kajti le tako bomo vedeli, kaj je dovolj dobro zate. Več o EURO<26 popustih: www.euro26.si

★ ANNI D.O.O.

MOTNICA 7A, 1236 TRZIN, www.anni.si
 3% na prenosnike
 8% na LCD zaslone
 10% pri nakupu osebnega računalnika in računalniške opreme

★ ISTRABENZ TURIZEM D.D.

HOTEL RIVIERA, TERME & WELLNESS PALACE
 OBALA 33, 6320 PORTOROŽ, www.lifeclasse.net
 10% na vstop v bazenski kompleks Hotela Riviera in Terme & Wellness Palace (od ponedeljka do vključno petka)
 20% za 2-urni vstop v Terme & Wellness Palace (med 18.00 in 21.00) oz. v Hotelu Riviera (med 18.00 in 20.00), velja za obisk od ponedeljka do vključno petka
 10% za vstop v Sauna Park, Terme & Wellness Palace (od ponedeljka do vključno petka)

★ KOPALIŠČE UKOVA

4270 JESENICE, www.zsport-jesenice.si
 20% na ceno vstopnice

★ LJUDSKA UNIVERZA KOČEVJE

TZO 30, 1330 KOČEVJE, www.lu-kocevje.si
 15% na jezikovne tečaje
 15% na računalniške tečaje

★ ŠKUC

STARI TRG 21 IN METELKOVA 6, 1000 LJUBLJANA, www.skuc.org
 10% na koncerte ŠKUC-a, gledališke predstave in druge prireditve, CD-je, knjige

★ GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE

PREŠERNOVA 45, 4270 JESENICE, www.gornjesavskimuzej.si
 33-37% na vstopnino (Ruardova graščina, Kosova graščina, Kasarna, Triglavska muzejska zbirka v Mojstrani, Liznjekova domačija v Kranjski Gori)

★ MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

GOSPOSKA 15, 1000 LJUBLJANA, www.mm-lj.si
 40% pri vstopnini
 10% na publikacije

★ DOLENJSKI MUZEJ NOVO MESTO

MUZEJSKA ULICA 7, 8000 NOVO MESTO, www.dolmuzej.com
 10% pri vstopnini v muzej in v Jakčev dom
 20% na publikacije

★ PENZION PRI MRAKU

RIMSKA 4, 1000 LJUBLJANA, www.daj-dam.si
 15% na nočitve in na gostinske storitve

★ TGZ IZOLA

VELIKI TRG 11, 6310 IZOLA
 10% pri vstopnini v muzej Parenzana in v Muzej ladijskega modelarstva

★ MITRA

PREŠERNOVA 28 IN LENDAVSKA 18, 9240 LJUTOMER, www.mitra-ljutomer.si
 10% v okrepčevalnici Mitra v Ljutomeru
 10% v obeh frizerskih salonih Mitra v Ljutomeru in v salonu v Murski Soboti

INFORMACIJE O PROJEKTU

- ★ www.euro26.si
- ★ EURO<26 e-novice
- ★ revija 26!

WWW.EURO26.ORG

Živahna, pisana, vseevropska EURO<26 spletna stran www.euro26.org je namenjena vsem imetnikom kartice EURO<26 po Evropi in tudi vsem ostalim, ki so stari manj kot 26 let in želijo vedeti več o 100.000 popustih, ugodnostih in aktivnostih EURO<26. Med drugim so posebnosti portala tudi galerija, baza dopisovalcev in E-zin (izbor člankov iz EURO<26 revij po Evropi). www.euro26.org

VSI DRUGAČNI ★ VSI ENAKOPRAVNI

Kdo ne pozna znanega črnobelega logotipa Evropske mladinske kampanje za raznolikost, človekove pravice in participacijo? Izvira iz daljnega leta 1995, ampak se je kot simbol raznolikosti in solidarnosti uspešno obdržal do danes. Takrat je prav ta kampanja postavila prelomnico v boju proti rasizmu, antisemitizmu, ksenofobiji in nestrpnosti. Svet Evrope ob podpori Evropske unije in drugih partnerskih organizacij tokrat **med junijem 2006 in septembrom 2007** ponovno organizira kampanjo, ki bo spodbujala k razumevanju drugačnosti, človekovih pravic in participacije in je prav tako osnovana na znanem logotipu Vsi drugačni – vsi enakopravni. Namen kampanje je, da pokaže, da so **raznolikost, participacija ter medverski in medkulturni dialog** ključnega pomena pri izgrajevanju naših skupnih vrednot, zagotavlja gospodarsko rast in bogati kulturo. Vendar nimajo vsi enakih možnosti, še posebej tisti, ki živijo v revnih družbenih okoljih, manjšine in tudi otroci, ženske, delavci, dijaki, študentje, priseljenci, begunci ... Razumevanje in znanje o človekovih pravicah je nepogrešljivo za reševanje tega problema, zato se v času kampanje organizirajo različni evropski dogodki – kampanja je bila npr. prisotna na festivalu Sziget na Madžarskem, v septembru pa se med drugim pripravlja tudi Evropski mladinski dogodek v St. Petersburgu.

V Sloveniji je bila v letu 1995 kampanja precej odmevna in deležna komplimentov tudi v mednarodnem prostoru. Za sedanjo akcijo pa bo Urad RS za mladino z natečajem vzpodbudil najboljše ideje v zvezi s kampanjo, v naslednjem letu pa bo umestil cilje kampanje med prioritete vsebine javnega razpisa. www.alldifferent-allegal.org

EYCADEMY ★ SI ZA ČLOVEKOVE PRAVICE?

Od maja do julija je potekala kvalitativna raziskava med mladimi na temo človekovih pravic in diskriminacije. Izvedeli smo precej zanimivih stvari, konec septembra pa se raziskovalci odpravljamo v Budimpešto, da izmenjamo izkušnje z vsemi raziskovalci iz 17 držav, ki so sodelovale pri raziskavi. Raziskavo so v Sloveniji podprli: Kinodvor, Amnesty International Slovenije, Umanotera - 3 Muhe, Shop.pizdarije.com, e-Študentski servis.

Te zanima, kaj so povedali udeleženci v Sloveniji? Te zanima, kaj menijo o teh temah mladi iz Evrope? Vse informacije bodo objavljene v EURO<26 medijih. Oči na pečlje!

KAJ PA TI MISLIŠ? SI UPAŠ POVEDATI?

Prihodnje leto bomo začeli z novimi debatami. Sodelujejo lahko dekleta in fantje, stari **od 15 do 26 let iz vse Slovenije**, ki si upajo jasno povedati, kaj mislijo. Prijavi se na info@movit.si. Nagrade za sodelujoče! www.euro26.si/eycademy

Pripravi svoj surf, valovi še nikoli niso bili bolj ugodni! Klikni in odsurfaj po prenovljeni spletni strani www.euro26.si! Opaziš razliko? Kar vzemi si čas in malce pobrskaj. In bodi pozoren na drobne malenkosti. Nekje na strani se nahaja gumb, s katerim si lahko izbereš svoje ozadje. Ga najdeš? (v pomoč: začni zgoraj ...)

Prenovljena stran www.euro26.si omogoča veliko več kot prej – je bolj interaktivna in bolj organizirana (da ne omenjamo nove »fancy« preobleke). Poleg informacij o EURO<26 karticah in popustih v Sloveniji in po Evropi (preizkusi nov iskalnik po popustih!), se najdejo še informacije o aktualnih kulturnih dogodkih in festivalih ter projektih in natečajih, ki so zanimivi za mlade. Brskaš lahko tudi po on-line arhivu revije **26!**, kot tudi po EURO<26 e-novicah. Za piko na i pa je tu še SPLETNA GALERIJA fotk in videov, ki jih poljubno lahko objavlja vsakdo, ki ima veselje in žilico za kreativnost, izvirnost in zabavo.

Na spletni strani najdeš tudi Hostelworld. Omogočamo ti BREZPLAČNO REZERVACIJO PRENOČIŠČ po vsem svetu. In to le prek spletne strani www.euro26.si.

REGISTRIRAJ SE!

Najpomembnejša pridobitev nove EURO<26 »spletke« pa je registracija, ki imetnikom kartic EURO<26 in naključnim obiskovalcem strani omogoča celo vrsto interaktivnosti: objavljanje fotk/videov v spletni galeriji, glasovanje, komentiranje, hkrati pa še sodelovanje na nagradnih spletnih natečajih in še celo vrsto drugih »bonbončkov«. Sledi naslednjim korakom za registracijo:

1 Na spletni strani www.euro26.si klikni na »Prijava se in sodeluj!« ali odsurfaj direktno prek linka www.euro26.si/si/prijava/

2 Če si IMETNIK kartic EURO<26 za prvo prijavo uporabiš kar podatke s svoje EURO<26 ali SŽ-EURO<26 kartice. Pozor: uporabljaš sičnike in šumnike (č, ž, š ...), če jih imaš v svojem imenu/priimku (ne v e-mail naslovu)! Prikaže se tvoj profil, ki te bo v uvodu obveščal tudi o tem, kdaj poteče veljavnost tvoje kartice. Že takoj v prvem koraku lahko svoje uporabniško ime in geslo spremeniš po svoji želji, izpolniti pa bo treba še nekaj drugih podatkov, da bo tvoj profil res popoln in bomo lahko ponudbo kartic EURO<26 čimbolj prilagodili tvojim potrebam. Podatke lahko kadarkoli tudi popraviš in spremeniš.

3 NISI VEČ IMETNIK ali si samo naključni obiskovalec spletne strani pa bi vseeno rad objavjal svoje fotke in videe v galeriji ali bi se naročil na EURO<26 e-novice? Registracija ti omogoča dostop do aktivnega sodelovanja na spletni strani prek komentiranja, objavljanja in ocenjevanja fotk/videov ... nekatere funkcije in bonitete pa so rezervirane samo za imetnike kartic EURO<26.

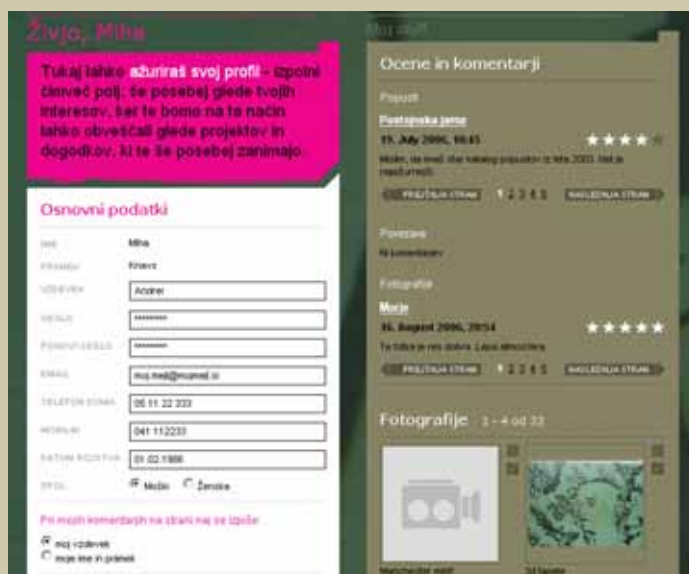
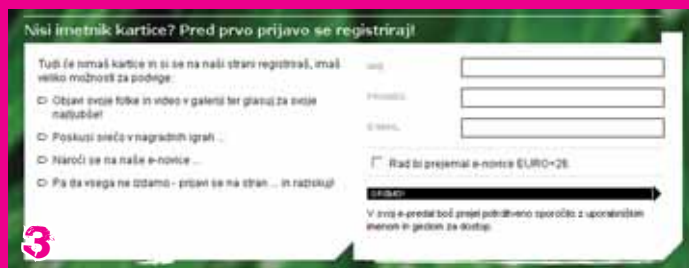
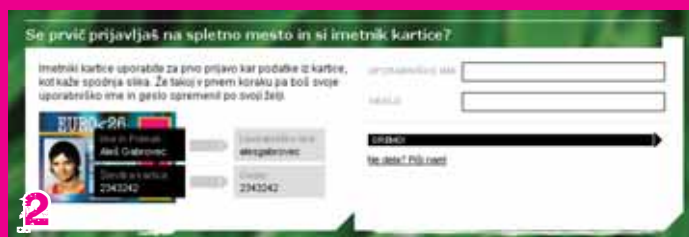
4 Ne pozabi se ODJAVITI, ko zaključiš z glasovanjem, objavljanjem fotk/videov, komentiranjem ... Sicer lahko kdo drug uporablja tvoj profil, tega pa ne želiš, kajne?

AHA, REGISTRACIJA. ZAKAJ ŽE?

- ★ Ker dobiš svoj OSEBNI PROFIL, v katerem se shranijo vse tvoje objavljene fotke/videi, komentariji in ocene, tako da imaš pregled nad zgodovino tvojih aktivnosti na spletni strani.
- ★ Ker lahko v svojem profilu AŽURIRAŠ SVOJE PODATKE iz prijavnice, ki si jo izpolnil ob nakupu kartice – npr. če se preseliš, spremeniš telefonsko številko ali če želiš revijo prejemati na drug, začasni naslov... To je še posebej pomembno, da te lahko kontaktiramo, če npr. najdemo tvojo izgubljeno kartico, in da lahko prejemaš na dom brezplačno revijo 26! (samo imetniki kartic EURO<26) ter druga sporočila s koristnimi in zanimivimi informacijami o dogodkih, projektih, natečajih in popustih.
- ★ Ker lahko sodeluješ v SPLETNIH NAGRADNIH IGRAH/NATEČAJIH.
- ★ Ker lahko OBJAVIŠ SVOJE FOTKE/VIDEE v galeriji.
- ★ Ker lahko KOMENTIRAŠ/OCENJUJEŠ POPUSTE (samo za imetnike kartic EURO<26) in POVEZAVE.
- ★ Ker se lahko NAROČIŠ NA E-NOVICE.
- ★ Ker se lahko NAROČIŠ NA E-MAIL ALARME (samo za imetnike kartic EURO<26) – prvi boš izvedel za kak poseben natečaj, projekt, dogodek.
- ★ In ker sledi še kakšno PRESENEČENJE ... (samo za imetnike EURO<26).

Ko ti kartica poteče, še vedno lahko sodeluješ na naši spletni strani, tako da objavljaš in komentiraš fotke/videe ali se naročiš na e-novice. Ostale prednosti prijave pa lahko koristijo samo imetniki kartic EURO<26, ki se jim lahko pridružiš tudi ti, takoj ko obnoviš veljavnost kartice.

Za tiste, ki imate veliko prijateljev, dopisovalcev v tujini, lahko omenimo še ANGLEŠKO VERZIJO spletne strani ✳. Vsi slovenski EURO<26 popusti so prevedeni v angleščino, na voljo pa je tudi nadvse koristen iskalnik po različnih kriterijih. Zbrali smo nekaj informacij, ki bodo prišle prav mladim popotnikom po Sloveniji – tudi o karticah EURO<26 (da bo potepanje bolj ugodno, še posebej potovanje z vlakom) in veliko koristnih povezav o Sloveniji.

In to je »vsa znanost«, ki jo potrebuješ za surfanje po www.euro26.si. Veliko užitkov ob surfanju!

S KOLESOM

NA VLAKI!

S KOLESOM LAHKO POTUJEŠ TUDI V TUJINO, IN SICER Z DIREKTNIMI VLAKI V VSE SOSEDNJE DRŽAVE, PREVOZ KOLES Z VLAKOM PA JE MOŽEN TUDI V DRUGIH EVROPSKIH DRŽAVAH. PREVOZ JE CENEJŠI NA DNEVNIH POTOVANJIH V NOTRANJEM PROMETU POSAMEZNIH DRŽAV TER DRAŽJI NA VLAKIH V MEDNARODNEM PROMETU.

Preden se odločiš za potovanje »kolo&vlak«, je dobro vedeti nekaj o pravilih prevoza spremljanih koles:

- ★ potnik mora potovati z istim vlakom kot kolo
- ★ potnik lahko v prevoz preda največ eno kolo
- ★ potnik kolo sam naloži, pazi nanj med prevozom in ga sam tudi razloži
- ★ v Sloveniji morajo skupine več kakor 10 kolesarjev prijaviti potovanje na odhodni železniški postaji najpozneje 8 dni pred prevozom
- ★ pri prehodih državnih mej s Hrvaško moraš biti obvezno prisoten pri svojem kolesu zaradi carine

HRVAŠKA

Od 4. junija do 27. avgusta je za potovanje v smeri Dalmacije možen prevoz koles z vlakom do REKE (iz Ljubljane ob 14.55) in nadaljevanje poti z ladjo do Splita oziroma do otokov (informacije o ladijskem voznem redu na www.jadrolinija.hr).

Možna destinacija s kolesom na vlak je tudi PULJ (iz Ljubljane ob 7.10) - od 24. junija do 27. avgusta. Na ta način pa lahko potuješ tudi v ZAGREB (iz Ljubljane ob 13.20) - prevoz koles je možen od 1. maja do 2. oktobra.

Cene vozovnic so še posebej ugodne če potuješ v skupini najmanj 6 oseb ali več. Pri potovanju na Reko lahko koristiš tudi »kopalni popust«, najceneje pa potuješ na Hrvaško z mladinsko kartico SŽ-EURO<26 (www.euro26.si).

Cena za prevoz spremljanega kolesa iz Slovenije na Hrvaško in obratno znaša **1.198 tolarjev** ali 5 evrov v eno smer, ne glede na razdaljo.

AVSTRIJA

DUNAJ lahko obiščeš z vlakom, s seboj pa lahko vzameš tudi kolo in si morda kar s kolesom ogledaš znamenitost. Z vlakom IC 150 (iz Ljubljane ob 15.50) je prevoz koles možen celo leto vsak dan.

Cenovno ugodne ponudbe za povratna potovanja do Dunaja so: City Star International (upoštevati je potrebno časovne omejitve v povratku), SparSchiene (samo **13.900 tolarjev** oziroma 58 evrov za povratno potovanje) ter skupinska vozovnica s 50 % popustom, če potuje 10 ali več oseb.

Od 28. aprila do 23. septembra je možen prevoz koles do BELJAKA (iz Ljubljane ob 8.05), ki s svojo čudovito okolico vabi kolesarje na krajše ture. Za povratna potovanja je cenovno najugodnejša ponudba Regio AS.

V Avstriji je spremljana kolesa mogoče prevažati na večini vlakov (bodisi v posebnem kolesarskem vagonu ali na za kolesa določenem prostoru). Mogoč je tudi prevoz spremljanih koles z maloobsejnimi potniškimi vlaki med Jesenicami in Beljakom, Mariborom in Špiljem ter Mariborom in Pliberkom.

Cena za prevoz kolesa na vlak iz Slovenije v Avstrijo je **1.198 tolarjev**, kar znaša 5 evrov, cena na poti iz Avstrije v Slovenijo pa znaša **2.876 tolarjev** oziroma 12 evrov.

ITALIJA

V Italijo je prevoz koles možen z direktnim vlakom Goldoni EC52/53 (iz Ljubljane ob 16.16), ki od 2. maja do 3. oktobra vozi med Ljubljano in BENETKAMI, mesto s številnimi znamenitostmi, izjemno lepoto in pestro zgodovino. Lahko se nameniš s kolesom odkrivat mesto ali pa izkoristiš to destinacijo za izhodišče nadaljevanja poti po Italiji.

Po ponudbi Smart Price lahko iz Ljubljane v Benetke potuješ že za samo **3.595 tolarjev** ali 15 evrov vendar je število vozovnic po tako izjemni ceni omejeno. Cena prevoza spremljanega kolesa iz Slovenije v Italijo znaša **1.198 tolarjev** oziroma 5 evrov, iz Italije v Slovenijo pa **2.396 tolarjev** oziroma 10 evrov ne glede na razdaljo. V Italiji je prevoz koles možen na večini vlakov.

MADŽARSKA

Madžarska s svojimi zgodovinskimi in naravnimi znamenitostmi, temperamentom prebivalstva in odlično madžarsko kuhinjo daje Evropi edinstven pečat.

Na Madžarskem je prevoz spremljanih koles mogoč z vlaki, ki so v vozni redih madžarskega prevoznika MAV posebej označeni. Če potuješ z vlakom iz Slovenije na Madžarsko ali obratno, je cena za prevoz spremljanega kolesa ne glede na razdaljo **1.198 tolarjev** oziroma 5 evrov v eno smer. Prevoz spremljanih koles je od 1. maja do 1. oktobra mogoč na vlakih:

★ Citadela IC 247 (iz Ljubljane ob 7.40) - vozi preko mejnega prehoda Hodoš, cena povratne vozovnice je najugodnejša po ponudbi Budapest Spezial in sicer samo **9.346 tolarjev** oziroma 39 evrov.

★ Goldoni EC 52/53 (iz Ljubljane ob 13.20) - cena povratnega potovanja preko Zagreba v Budimpešto je najugodnejša, če potujete v skupini 6 oseb ali več.

Možnosti za potovanja s kolesom na vlak je torej veliko. Podrobnejše informacije poišči na: www.slo-zeleznice.si/sl/mednarodni_promet/kolo_in_vlak.

Z VLAKOM NA OKTOBERFEST

V Münchnu, glavnem mestu Bavarske, bo tudi letos v času od **16. septembra do 3. oktobra** ptekal Oktoberfest. Praznik »piva in klobas« vsako leto obišče več kot 6 milijonov ljudi in spiše kar približno 5 milijonov litrov piva. In kako v München? Najvarneje in seveda najudobneje pa tudi poceni je potovati z vlakom. Odhod vlaka iz Ljubljane je ob 10.10 ali ob 16.00. Lahko pa potuješ tudi ponoči (iz Ljubljane ob 23.42). Tudi za vrnitev v Ljubljano so na voljo 3 vlaki na dan. Cena povratne vozovnice po ponudbi »München Spezial« znaša samo 15.816 tolarjev, to je 66 evrov za potovanje v 2. razredu. Ponoči lahko potuješ s spalnikom oz. ležalnikom (za doplačilo). www.slo-zeleznice.si

NOČNI UTRIP V SRCU BOSNE

SARAJEVO

SARAJEVO JE MESTO, V KATEREM SE TUJCI POČUTIJO KOT DOMA. NITI ŠIRITEV MESTA Z IZGRADNJO VISOKIH NEBOTIČNIKOV NI MOGLA VZETI ŠARMA ŠTEVILNIM KAFIČEM IN VEČNI TRADICIJI GOSTOLJUBJA. KLJUB TEMU DA JE SARAJEVO GLAVNO MESTO S HITRIM, DINAMIČNIM UTRIPOM, KI GA PRINAŠA SODOBNO ŽIVLJENJE, JE OHRANIL EDINSTVENO ATMOSFERO, KI SE VAM ZAVLEČE POD KOŽO. TO MESTO SIMBOLIZIRA STOLETJA STAR BOJ PROTI MOČNIM VPLIVOM Z VSEH STRANI, OBENEM PANAJBOLJŠE OD TEH VPLIVOV Določeni meri sprejema in jih združuje v eno od najraznovrstnejših kultur v Evropi. Samo nekaj mest na zemeljski kroglji se lahko pohvali tako s katoliško in pravoslavno cerkviijo, kot tudi z džamijo in sinagogo, ki so med seboj oddaljene samo nekaj korakov.

Če v Evropi obstaja mesto, ki brez težav združuje vzhod in zahod, potem je to Sarajevo. Tukaj se je Bizantinsko in Otomansko kraljestvo vzhoda prelivalo v Rimsko, Beneško in Avstroogrsko z zahoda, kar je pustilo neizbrisne sledove v kulturi, tradiciji in religiji. Sprehod po Sarajevu predstavlja sprehod skozi njegovo zgodovino. Od orientalskih otomanskih četrti, kjer so številne slaščičarne, kavarne in rokodelske delavnice, do administrativnega in kulturnega centra, ki je nastal v času avstroogrskega obdobja, Sarajevo je obdržalo najboljše od obeh svetov.

In še ena prijetna zanimivost – v Sarajevu si ljudje vzamejo čas za družino in prijatelje. Tukaj se bogastvo človeka ne meri po tem, kar imaš, ampak koliko prijateljev imaš – ves prosti čas je namenjen prijateljstvu. Da doživiš pravi duh sarajevskih ljudi in spoznaš vesele "sarajlije" in "sarajke", ni noben problem, saj so zelo družabni in gostoljubni.

CITY PUB (www.citypub.co.ba) v centru mesta promovira zabavno življenje in kulturo v Sarajevu s svojo "Malo otvoreno kulturno sceno". Vsak teden nastopa druga glasbena skupina ali pa se izvajajo kabaretske in gledališke predstave. City pub je lokal, na katerega lahko računaš 365 dni v letu, odprt je vsako noč do zgodnjih jutranjih ur.

Že več kot 12 let **CLUB BOCK** (www.bock.ba) v centru uspeva kot kulturno mesto. Skozi programske in projektne aktivnosti je klub gostil spoštljivo število umetnikov. Organiziranih je bilo več kot tisoč koncertov, promocij, predstav in ostalih oblik umetniškega izražanja. Med mladimi je bolj poznan kot FIS.

MUSIC CLUB SLOGA (www.mcsloga.com) je bil ponovno odprt decembra 2001 s ciljem, da povrne rock na pot stare slave, ko je bilo Sarajevo eno najmočnejših rock centrov v okolici. Sloga je legendarno mesto, ki ga poznajo kot prvo stopnico vseh BiH glasbenikov. V vroči atmosferi se glasbeni nastopi še izvajajo vsak dan, in kar je še bolj pomembno, klub se nahaja v samem centru mesta. Žal pa je klub v poletnem času zaprt.

THE BAR (www.the-bar.ba) je danes v BiH verjetno najbolj poznana klubska lokacija, ki se po opremljenosti in kvaliteti glasbe uvršča v sam vrh evropskih standardov. Notranjost je razdeljena na main floor, red room, VIP lounge in chillout garden. Jedro partijev je seveda main floor. The bar je bolj poznan pod imenom Internet, nahaja pa se v centru mesta.

THE CLUB (www.theclub.ba) v centru nudi ekskluzivno klubska atmosfero, koncerte, promocije, gurmanske specialitete in nepozabne trenutke.

Za **ROCK TEATAR** bi lahko rekli, da je že zdavnaj postal kulturno mesto sarajevske mladine. Vsaka Sarajka in Sarajlija je že kdaj obiskal Rock Teatar. Gostinski objekt na tej lokaciji v centru mesta je bil ustanovljen daljnega leta 1921. Z začetki rocka v

Sarajevu je ta lokal dobil ime Rock Teatar, ki se je obdržalo do danes.

MARQUEE je v Sarajevu sinonim za Rock n Roll že od 1996, hkrati pa je to lokal, kamor lahko greš, ko je vse ostalo v centru že zaprto. Ljubitelji dobre stare rock glasbe, pa tudi drugih glasbenih žanrov, so v kavarni vedno dobrodošli, še posebej na koncertih v živo. Vsak bo našel nekaj zase, pa naj bo to vsakdanja rock ali pa jazz glasba.

V centru **COLOSEUM** (www.coloseum-club.com) se vsak večer kaj dogaja: nastopi skupin, prezentacije vina in kozmetike, frizerski festival, modne revije, nagradne igre, v ambientu bara Bacchus pa se lahko s prijatelji sprostiš.

CAFFE BAR OPERA se nahaja v centru mesta nasproti narodnega gledališča. To je mesto, kjer se zbirajo vsi, od mladih do malo starejših generacij, v glavnem iz kulturno-umetniškega življenja Sarajeva. Drugače rečeno, tukaj lahko srečate tudi ljudi iz starejše garde glasbenikov.

KLUB TITO (www.caffetito.ba) je odličen lokal tako podnevi za kavo kot ponoči za zabavo. Čar tega kluba je njegova notranjost, ki je popolnoma prekrita s slikami, knjigami in drugimi predmeti Josipa Broza Tita.

CENTRAL CAFE (www.centralcafe.co.ba) se nahaja v bližini katedrale in je eden najatraktivnejših lokalov v Sarajevu. Poleg letnega vrta ima še dve nadstropji in nočni bar. Poleg redne dnevne ponudbe nudi raznovrsten nočni program kot npr. cocktail partiji, promocije, disco nights ...

CLUB HEMINGWAY je prav tako prijeten lokal za nočno zabavo.

AVLIJA (www.avlija.ba) je lokal, kjer se družiš in uživaš. Lokal je okrašen z raznovrstnim cvetjem in je odličen za uživanje v dobri hrani.

BEAM ME UP, SCOTTY

Sarajevo je od Ljubljane oddaljeno 552 km, tako da je precej lahko priti tja z avtobusom ali vlakom. Če pa se odločiš oditi na pot z avtom, potem je dobro vedeti, da bo potovalna hitrost manjša od povprečne hitrosti v drugih delih Evrope, vendar je vožnja skozi to področje zelo zanimiva in prijetna. Pokrajina je polna lepih razgledov, na cestah ni gostega prometa, veliko je tudi prostora za počitek, kjer se lahko tudi kaj poje in popije. Nekaj najboljših restavracij te dežele je lociranih prav ob tej poti. Tudi bencinskih servisev je dovolj, tako da težko ostaneš brez goriva.

Če naletiš na posebno ponudbo, lahko tudi precej ugodno letiš do Sarajeva z Adrio (www.adria-airways.com). Letališče je oddaljeno samo 20 minut od centra.

LAHKO NOČ

Sarajevo je doživelo največji boom v razvoju prenočitvenih objektov, da bi zadovoljili rastoče potrebe turistov. Večina hotelov in penzionov je manjših kapacitet z intimno atmosfero. Sicer pa je ponudba hotelov in penzionov zelo raznolika, veliko starih hotelov iz predvojnega časa je prenovljenih. Cena nočitve v penzionu stane 15-50 evrov, medtem ko nočitev v hotelu stane 35-70 evrov.

Manjši penzioni imajo družinski prizvok. Pogosto lahko doživiš prijetno spoznavanje lastnikov, pri katerih prenočuješ, medtem ko z njimi piješ kavo ali vino na terasi. V večini primerov so zelo prijazni in gostoljubni.

Javni prevoz je v Sarajevu zelo dober, tako da so hoteli, ki so na obrobju mesta, dobro povezani s centrom mesta, bodisi z avtobusom, tramvajem ali taxijem.

Obstajata tudi dva študentska domova:

★ **JU STUDENTSKI CENTAR**, ul. Berdakčije 1, center mesta: študentski dom, ki ima ločen predel za goste in ne-štolente, ki funkcionira kot hostel celo leto

★ **JU STUDENTSKI DOM NEDŽARIČI**, ul. Aleja Bosne Srebre

Cena je dostopna: od 20 evrov za enoposteljno do 12 evrov v štiriposteljni sobi.

www.student-centar.ba

www.ferijalni.org

TOP 3

Bosna in Hercegovina se uveljavlja kot ena najnovejših zanimivih turističnih destinacij v jugozahodni Evropi. Zanimivosti tako ne manjka, samo mesto Sarajevo pa bo še posebej presenetilo in zadovoljilo vsakega obiskovalca. Poleg številnih znamenitosti je mesto znano po pestrem dogajanju.

Med najpomembnejšimi dogodki je **SARAJEVSKI FILMSKI FESTIVAL** (www.sff.ba), ki se odvija vsako leto v drugi polovici avgusta in je eden največjih kulturnih dogodkov v BiH in celo v širši regiji.

Med pomembnimi poletnimi dogodki je tudi festival **BAŠČARŠIJSKE NOČI** (www.bascarsijskenoci.ba), ki se dogaja vsako leto v mesecu juliju na raznih odprtih lokacijah po Sarajevu, z glavnim odrom na platoju nasproti zgradbe mestne skupščine. Največji del programa pa se izvaja v starem delu mesta **BAŠČARŠIJA**, ki je znamenitost za sebe, saj se ponaša s številnimi kulturnozgodovinskimi spomeniki, obenem pa se tu v duhu časa stikata vzhodna in zahodna kultura.

Trenutno najbolj znana zgodovinska atrakcija pa so **BOSANSKE PIRAMIDE** (www.piramidasunca.ba), ki so jih odkrili lani v srcu Bosne, 30 kilometrov severno od Sarajeva. Hrib Visočica namreč v sebi skriva kamnito stopničasto piramido, ki so jo zgradili Prailiri.

VEČ INFORMACIJ

★ www.sarajevo.city.ba

★ www.sarajevo-tourism.com

★ www.sarajevo.ba

OKUS PO GVATEMALI

AVTOBUS NAS JE ODLOŽIL TIK PRED GVATEMALSKO MEJO, KJER JE ČEZ CESTO LEŽALA SAMO MAJHNA RDEČA RAMPA, ZA NJO PA NEKAJ MANJŠIH HIŠIC. SPRVA NISMO VEDELI, KAM BI SE OBRNILI, DA BI DOBILI ŽIG V POTNI LIST, NATO PA NAM JE NEK DOMAČIN POKAZAL MAJHNO LOPO OB ROBU CESTE, KI JE, KLJUB TEMU DA JE BILA EDINI PREBARVANI OBJEKT V BLIŽINI, ŠE VEDNO DAJALA VTIS SKLADIŠČA ZA ORODJE.

Notranjost je bila dokaj čista, z dolgim zastekljenim pultom, kamor smo se skupaj z domačini postavili tudi tujci. S tem, ko je vrsta pred mano hitro kopnela, pa je hkrati naraščala nelagodnost, saj mi je bilo znano, da kljub temu da za vstop v Gvatemalo kot državljani EU ne potrebujemo vize in ni potrebno plačati nikakršnih taks, iznajdljivi cariniki vedno najdejo kakšen razlog, da iz tebe izvabijo nekaj dolarjev.

Mrki in malce zanemarjeni carinik vzame moj potni list in ga prične listati, nato strogo dvigne pogled in z uradnim glasom izdavi »teen dollars«. Začuden sem ga pogledal in mu začel razlagati, da so mi na ambasadi povedali, da ni potrebno nikakršno plačilo za prestop meje in ker to ni zaleglo, sem mu skozi lino pomolil bankovec za 50 dolarjev in zatrdil, da je vreden mnogo več kot 10 dolarjev in da pri sebi nimam druge gotovine kot slovenske tolarje. Očitno ga je moja predstava malce presenetila in v zadregi je samo udaril žig in pokazal, da lahko grem.

Pot naj bi nadaljeval do vulkanskega jezera Atitlan, če bi bilo vse po sreči, bi lahko do tja prišel še isti dan, če ... ne bi vse kazalo, da avtobusi ravno ta dan zaradi praznika ne vozijo. In tako sem se znašel na odprtem pickup-u, kjer smo se z enim Japoncem in ducatom domačinov drenjali na kovinskih tleh kasona. Ni trajalo dolgo, ko smo spotoma pobrali še nekaj ljudi, tako da je bil zadnji del kombija nabito poln. Tisti, ki se niso uspeli uvesti, so napol stoje poskušali loviti ravnotežje. Nato nas voznik na nekem križišču kljub našim protestom, da je obljubil, da nas pripelje do cilja, odloži in hitro izgine. Domačini so nas pomirili, da je to običajno in da sedaj čakamo na drug prevoz.

QUETZALTENANGO

Po uri in pol ponovljenega drenjanja in vratolomne vožnje tudi preko 100 km/h smo končno prispeli v Quetzaltenango, kjer naj bi poiskal prevoz do jezera Atitlan. Avtobusna postaja je delovala sumljivo zapuščeno, razen poskočnih vrtincev vetra, ki so s seboj odnašali kose papirja in umazanije, se tam ni dogajalo nič. Zato mi ni preostalo drugega, kot da jo mahnem v center in si poiščem prenočišče.

SEMANA SANTA

Hotel se je nahajal čisto zraven glavnega trga in katedrale, v stari kolonialni zgradbi s sivimi stenami in velikimi okni. Tam sem zvedel, da bo zvečer v mestu praznovanje v sklopu katoliškega praznika Semana Santa (ki sicer traja cel teden). Preveril sem še v vodiču, kjer pa dogajanje v Quetzaltenangu ni bilo niti omenjeno – edino tako praznovanje v okviru Semane Sante je bilo opisano v 100 km oddaljeni Antigui. Ko sem spet stopil ven, me je čakalo presenečenje. Zunanost pred hotelom se je kakor v pravljici popolnoma spremenila. Ogromna gruča ljudi se je postavila okoli centralnega dela parka. Na obeh straneh ceste, ki je vodila mimo katedrale, se je gnetlo

staro in mlado. Mnogo ljudi je samo za to priložnost prišlo iz oddaljenih hribovskih vasic, obenem pa bi tujce lahko preštel na prste ene roke.

ČRNE PROCESIJE

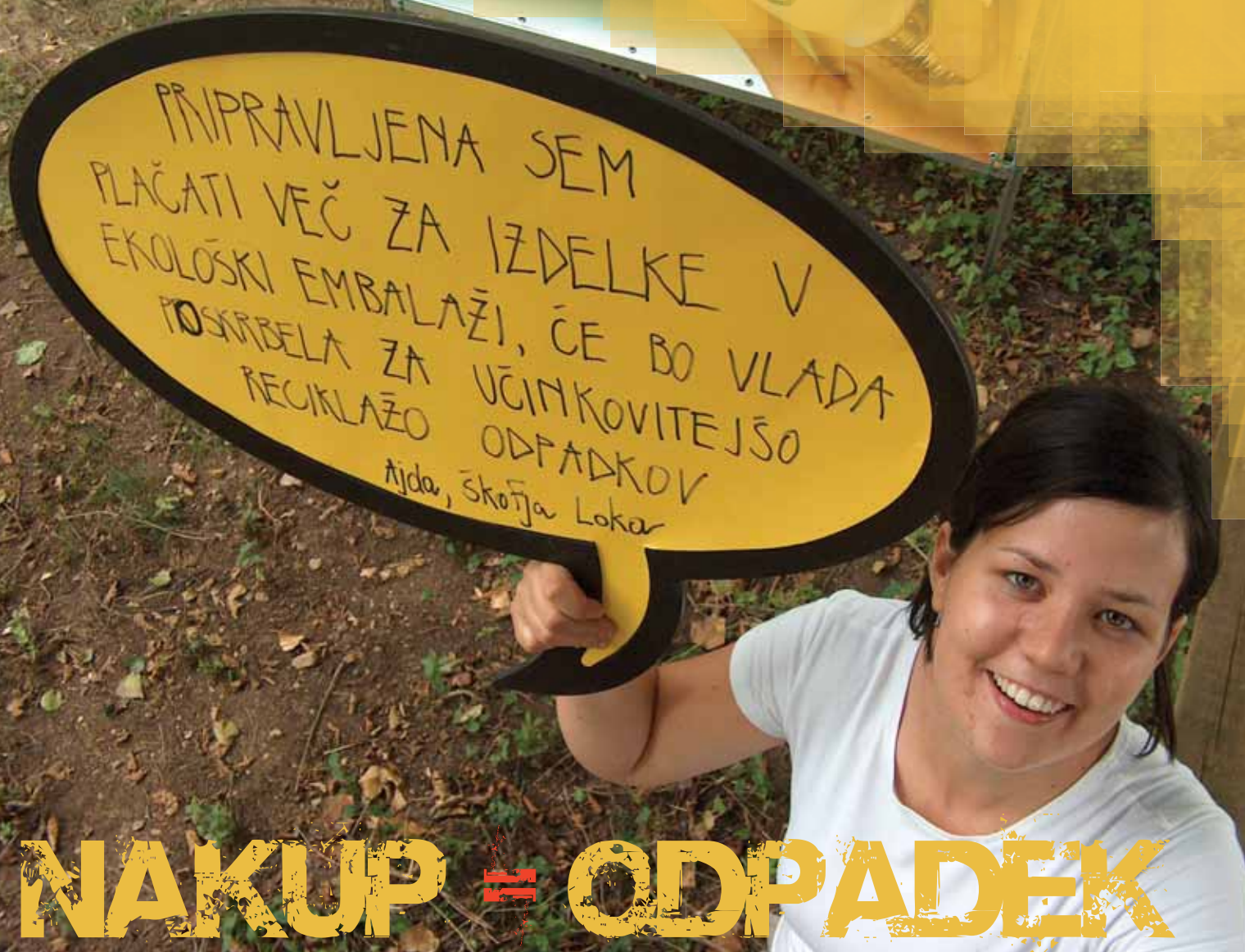
Po kakšnih 30-ih minutah čakanja se je zaslila trobentaška godba in udarjanje po bobnu. Iz smeri katedrale je prihajala večja skupina moških, oblečenih v črna oblačila, pred njimi pa so mladi ministranti veselo mahali s kadlji. Za prvo skupino je prišla druga skupina, ki je na ramenih nosila velikansko krsto, na vrhu katere je bil kip kristusa, za njo pa so sledile še druge skupine. Ko sem že mislil, da je dogajanje konec, se je prikazala naslednja procesija in za njo še številne druge. Vsaka od okoliških vasi je namreč pripravila svoj repertoar kristusovega trpljenja, križanja in vstajenja. Nekaj skupin je bilo celo ženskih, ki so prav tako nosile ogromni lesen z rožami okrašen podjig s podobami iz krščanske zgodovine. Ko se je stemnilo, so nastopile procesije z osvetljenimi podiji in kipi, stotine spremljajočih pa je nosilo lampijone. Procesije so se nadaljevale vse do jutranjih ur. Tudi v bolj zakotnih delih se je mesto spremenilo in zaživelo. Tam, kjer je bila podnevi samo prazna in s kockami tlakovana ulica, se je sedaj trlo stojnic z raznoliko gvatemalsko hrano in spominiki. Na koncu ulice pa je bil majhen, a prisrčen lunapark in polno otrok.

Drugo jutro je glavna avtobusna postaja v jutranji meglici dajala popolnoma drugačno podobo kot prejšnji dan. Na ploščadi se je gnetlo ljudi, pred njo pa je v več kolonah stalo na ducate raznobarnih starinskih avtobusov. Nekako mi je uspelo v tem kaosu najti bus, ki me je odpeljal do jezera Atitlan. V tipičen gvatemalski »chicken bus« je konduktjerju uspelo stlačiti trikrat preveč ljudi, skupaj z ogromno prtljage in domačimi živalmi. Samo potovanje s to nališpano kromirano pošastjo in šoferjem, ki je kot v transu prehitel vse, kar nam je bilo napoti ter pri tem postavil samo njemu znane hitrostne rekorde, pa je že začetek druge zgodbe ...

Včasih so ravno nepričakovana in nenačrtovana doživetja tista, ki se ti trajno vtisnejo v spomin. Dogajanj, ki te prevzamejo s svojo pristnostjo, kot praznovanje v Quetzaltenangu, se vedno živo spominjaš.

NAKUP = ODPADEK

DANES JE ODPADKOV VSE VEČ. OBDOBJE UPORABE POSTAJA VSE KRAJŠE IN VSE VEČ JE IZDELKOV ZA ENKRATNO UPORABO. ODPADKOV SE PONAVALI ZAVEMO ŠELE TAKRAT, KO ZAČNEJO ZAUDARJATI IN JIH JE POTREBNO NESTI V SMETNJAK. DA BI ODPADKE LAHKO PUSTILI ŽE V TRGOVINI, PA SE ZAVEDA LE REDKO KDO. ŠE MANJ LJUDI SE ZAVEDA, KAKO POTRATNO RAVNAMO Z NARAVNIMI VIRI, KI SO POTREBNI ZA IZDELAVO TEH 'ODPADKOV'. LE MALO LJUDI VE, DA METAN, KI NASTANE PRI RAZKRAJANJU ODPADKOV, POMEMBNO VPLIVA NA SPREMINJANJE PODNEBJA, KI GA DANES VSE BOLJ ČUTIMO TUDI V SLOVENIJI.

V Sloveniji je naša pozornost usmerjena v zadnji del verige ravnanja z odpadki – kaj storiti z že nastalim odpadkom. Ločeno zbiranje in recikliranje odpadkov sta sicer koraka, ki nedvomno prispevata k čistejšemu okolju, vendar pa porabita še vedno veliko energije in naporov. Zato bi se morali vprašati, kako lahko na prvem mestu zmanjšamo količino odpadkov, ki jo proizvedemo.

ZMANJŠAJ – PONOVRNO UPORABI – RECIKLIRAJ

Pri ravnanju z odpadki se vedno držimo načela »zmanjšaj – ponovno uporabi – recikliraj« po enakem vrstnem redu. Nastajanje odpadkov že v osnovi preprečujemo, če pa že odpadek nastaja, ga vsaj recikliramo. Nekaj preprostih nasvetov, kako lahko zmanjšaš količino svojih odpadkov:

- ★ List papirja uporabi z obeh strani. Iz papirja, ki je potiskan na eni strani, si lahko narediš uporabno beležko,
- ★ če si naveličan svoje stare garderobe in želiš posodobiti svoj izgled, ali pa si samo prerasel svoje obleke, ne odvrzi svojih starih oblek v smeti. Lahko jih odneseš v lokalno dobrodelno ustanovo, ali pa – če obstaja v tvoji bližini – v zabojnik za obleke,
- ★ knjige so super, ampak lahko postanejo odveč. Dobrodelne ustanove ali antikvarijati vedno iščejo stare knjige. Ni tako pomembno, da so knjige v najboljšem stanju, da le ne manjkajo strani,

- ★ zdaj, ko se ljudje bolj poslužujemo MP3 predvajalnikov, se povsod kopicijo nezaželeni CD-ji ali kasete. Zakaj jih ne bi podaril dobrodelni ustanovi, mladinskemu centru, klubu ali šoli in še nekomu omogočil, da sliši tvoje najljubše stare komade? Seveda, če imaš svoje absolutne favorite, brez katerih ne moreš živeti, jih zadrži za primer, da bi tvoj MP3 predvajalnik izgubil posnete pesmi,
- ★ veliko stvari, ki jih ne rabiš več, lahko komu podariš. Tudi na ta način ohranjaš dragocene naravne vire.
- ★ poplavi nenaročenih tiskovin se lahko izogneš tako, da na svoj poštni nabiralnik prilepiš nalepko, ki jo kupiš na pošti,
- ★ vsakokrat, ko greš v trgovino, imej s seboj platneno vrečko za večkratno uporabo. Poleg tega pa še vrečke za tehtanje zelenjave in sadja, ki jih lahko uporabimo večkrat. Kupci imamo vso možnost in pravico zavračati nakupovalne vrečke, plastično embalažo in vse, kar je iz obstojne plastike,
- ★ pri kupovanju bodi pozoren na količino embalaže in jo poskušaj zmanjšati s tem, da jo zavrneš. Npr. pri zavijanju narezkov lahko prosiš za en ovoj namesto dveh ali treh, ali pa si celo prineseš svojo posodico,
- ★ ne kupuj zmrznjene hrane. Pakiranje in priprava zmrznjene hrane je energetsko zelo potratna, zato izbiraj svežo hrano.

PODNEBNI DOGOVOR

V Fokus društvu za sonaraven razvoj (www.focus.si) trenutno izvajajo akcijo Podnebni dogovor. Osnovna zamisel akcije je, da vsak med nami naredi obljubo, da bo z določenim ravnanjem vplival na zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, obenem pa politike pozove k temu, da tudi oni kaj storijo za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. Svoj Podnebni dogovor lahko prideš predstaviti na eno od uličnih akcij (datumi in lokacije bodo objavljene na zgornji spletni strani), lahko pa ga prispevaš tudi preko spleta.

KJE BOM SPAL?

POLETJE. KONEC MATURE, REZULTATI VPISA ZNANI. ČAS ZA POČITNICE? KAR SANJAJ. ČE SI ZBRAL DOVOLJ TOČK ZA SPREJEM NA FAKULTETO IN NE BIVAŠ V KRAJU ŠTUDIJA, POČITKA NE BO. ČAKA TE NAMREČ TRNJEVA POT ISKANJA SOBICE.

MOŽNOSTI NASTANITVE

Tisti z ne tako blagoslovljenim finančnim stanjem so se morali že avgusta prijaviti na razpis študentskih domov. Postelje namreč čakajo 6363 srečnih izbrancev v Ljubljani, 2576 v Mariboru nekaj malega pa tudi v Kranju in Kopru. Izpolnjevati moraš kar nekaj pogojev, vsi so podrobno opisani na www.stud-dom-lj.si za Ljubljano in na www.uni-mb.si/podrocje.aspx?id=222 za Maribor. Žep si lahko na ta način mesečno olajšaš od 10.000 sit do 21.000 sit.

2500 subvencij je razpisanih za ležišča pri zasebnikih v Ljubljani, 200 v Mariboru. Študentski domovi nakažejo 9 tisočakov najemodajalcu, pri katerem bivaš in ki ti omogoča možnost subvencije. Žal takšnih zasebnikov ni na pretek. To pa zato, ker jih zaradi frdamanih študentov čaka kup opravkov, pa še prijaviti te morajo in plačati davke. Če si prijavljen, mora biti stanarina nekako realna in ne navita v višave, ki se zna zgoditi v bivališčih na črno. Imeti moraš urejene bivanjske pogoje, kar pomeni, da te ne smejo nastaniti v bivšem kurniku in ti za kopalnico namestiti bivši vinski šod. Kaj vse mora storiti zasebnik in kako ti mora opremiti kotichek, preberi na zgoraj navedenih straneh. Običajno pa se te vrste samaritani v oglasniku skrivajo pod šifro: možnost subvencije.

Tretja možnost bivališča pa pomeni plačevanje iz lastnega žepa (ali žepa roditeljev). Cene stanovanj se razlikujejo glede na lokacijo, primernost za bivanje, opremljenost, čas iskanja in trdoto srca stanodajalca. Približne višine cen so od 22.000 sit do 50.000, prištetj še stroške, nekje do 10.000 sit. Nekateri zahtevajo plačilo vnaprej, za dva ali več mesecev, nekateri zahtevajo varščino. Varščina je obrok v višini ene stanarine (običajno), plačana je zato, da najemodajalec pokrije morebitno gmotno škodo ali pobeg brez plačila.

LOKACIJA

Previdno, če v oglasniku piše, da je stanovanje v Mostah in potem izveš, da se moraš peljati po Litijski cesti do gostilne Micka – žal nisi več v Mostah, ampak nekje med Sostrom in Bizovikom.

Tacen je pod Šmarno Goro in ne v Šiški.

Ig ne spada pod Rudnik. Na teh lokacijah študent brez

avta vstaja jako rano, saj so avtobusi redki kot zobje 100 letnika. Mogoče je cena privlačna, pot pa niti ne. V bližini fakultet, srednjih šol in centra so cene nekoliko višje, čeprav obstajajo ugodne izjeme. Ko se ukvarjaš z lokacijo, preuči načrt mesta. Dobro je vedeti, koliko avtobusov vozi na oglednem območju in na kakšne intervale blagovolijo voziti.

PRIMERNOST ZA BIVANJE

Oprema v študentom namenjenih stanovanjih zna biti solidno ohranjena in uporabna, se pa zgodi, da stanovanje zamenjajo za kosovni odvoz. Včasih je dovolj malo domišljije, izvijač ali dva in samolepilne tapete. Letnica opreme pogosto vpliva na stanarino, med tem ko na stroške vpliva način ogrevanja, priključki in upravitelj bloka. Pozimi so zaradi ogrevanja stroški pogosto višji. Ko ti stanodajalec pove višino stroškov, ga vprašaj, ali s tem misli povprečne ali poletne in si prihrani neprijetno presenečenje, ko zapade prvi sneg.

ČAS ISKANJA

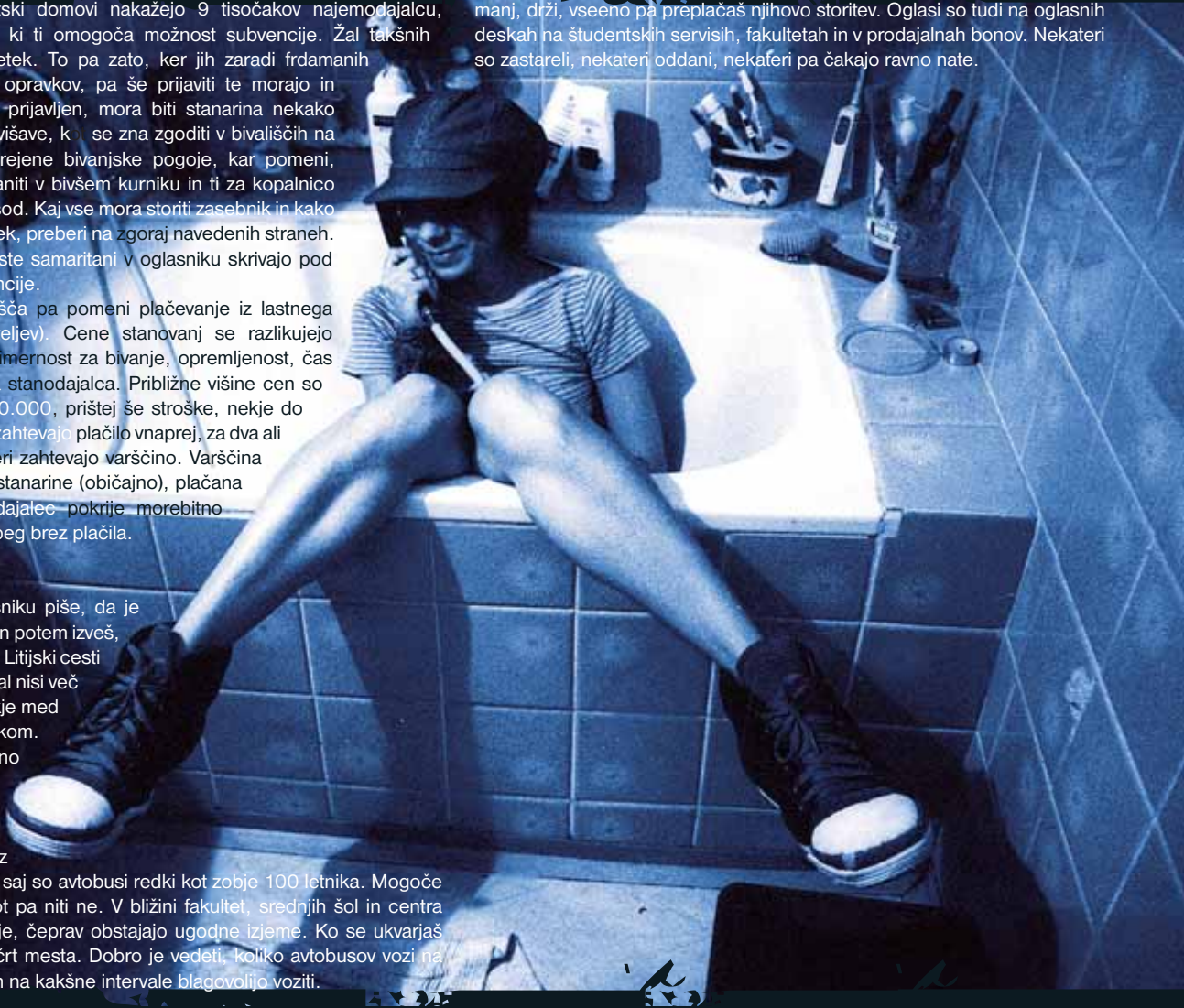
Iskati se spleča pred iskalno sezono, konkurence ni veliko, cene so realne. Res pa je, da nas večina takrat novega stanovanja ne potrebuje. Takšna obdobja so nekje od novembra do marca in od maja do julija. To pa zato, ker se novembra večina iskalcev že namesti po takšnih in drugačnih brlogih, spomladi pa se izselijo absolventi in sprostitjo nekaj m².

Med iskalno sezono začni iskati navsezgodaj zjutraj. Vsaj brskati med oglasi. Bodoči stanodajalci verjetno ne cenijo pretirane zagretosti s klici ob 7h zjutraj. Na klice počakaj vsaj do 8h. Po 13. uri je večina svežih oglasov, ki so bili primerni za bivanje, oddanih.

KJE SO OGLASI

V kristalni kroglji? NE. Na njeni skorajšnji konkurenci, medmrežju? JA. Poskusi srečo na teh naslovih: www.svetovalnica.com/sobe, www.student-info.net/portal/portal.php, www.bolha.com, www.salomon.si.

Za tiste, ki vas kabli še niso dosegli, obstaja Salamonov oglasnik v tiskani obliki. Izhaja vsak ponedeljek in četrtek. Oglasi so na internetu en dan prej. Bodi previden. Oglasnik vsebuje veliko ponudb nepremičninskih agencij. Lahko te oberejo vsaj za 1 stanarino in 20 % davek. Nekateri zaračunajo manj, drži, vseeno pa preplačaš njihovo storitev. Oglasi so tudi na oglasnih deskah na študentskih servisih, fakultetah in v prodajalnah bonov. Nekateri so zastareli, nekateri oddani, nekateri pa čakajo ravno nate.

ČRNO NA BELEM

Ko bo za tabo trdo delo in boš našel primeren brlog (ki ni kartonska škatla), je čas za uradne opravke. Podpisati moraš pogodbo. Nujno!!! Vsebuje naj datum vselitve in izselitve, koliko časa prej moraš najaviti izselitev (odpovedni rok), kolikšna je stanarina, ali si plačal varščino ali ne, v kakšnem stanju je stanovanje in kakšnega moraš zapustiti. Fino je, če imaš individualno pogodbo, to pomeni, da če vašega sostanovalca ugrabijo vesoljci in pred tem ni uspel najti zamenjave v stanovanju, ne nasankaš ti. Tvoja stanarina se ne bo dvignila na račun prazne postelje.

MALO POZITIVIZMA

Ko bo za tabo ta pogosto stresna izkušnja, te čaka veliko lepih trenutkov v novem koticu, saj je pred tabo še cel študij, ki prinaša svojevrstno znanje in izkušnje. Morebiti pa nas v prihodnosti le čaka svet, v katerem bo vsak študent vedel, kje bo spal.

ŠTUDENTI NAJ JE!

PREDSTAVLJAJ SI. VSTANEŠ S SOSEDOVIM PETELINOM, HITIŠ NA PREDAVANJA, POTEM TE ČAKAJO VAJE. ČASA IMAŠ RAVNO TOLIKO, DA SE PREPELJEŠ NA DRUGO STRAN MESTA IN ZA REP UJAMEŠ SLUŽBO. ČLOVEK JE DRUŽABNO BITJE IN KO SREČA DRUGO PRAV TAKO BITJE, SE MORA DRUŽITI IN DRUŽITI IN VČASIH SE ZGODI, DA SOSEDOV PETELIN ŽE ZDAVNAJ ŠTEJE SANJSKE PUTKE, KO SE DRŽNI ŠTUDENT VRNE IZ DNEVNE TURE. HM, SI OPAZIL OMEMBO HRANE? POGOSTO SE NANJO POZABI. PO DRUGI STRANI PA PORABIŠ ZA PREŽIVLJANJE TAKŠNIH DNI OGROMNO ENERGIJE.

PA PONOVI MO

Kako že gre, človeško telo sestavlja približno 70 % vode. Ja, vode. Ne malinovca, ne breskovega gostega soka in vsekakor ne piva. Vode. In zato je dobro, da je pijemo čim več. Ker je telesu ni potrebno presnavljati, se hitro absorbira v sistem. Poleg vode je pomembna čim bolj sveža hrana, predvsem sadje in zelenjava. Kar se tiče pogostosti obrokov, naj bodo čim bolj redni (hranjenje v enakomernih intervalih pomaga ohraniti energijo in mhm večini dobro znano idealno težo), bilo pa naj bi jih od štiri do šest. Ker pa smo študentje zaposlene narave, ne moremo misliti samo na hrano. Vsekakor ni dobro izpuščati »glavnih« treh obrokov. Za zajtrk je priporočljivo jesti sadje, saj vsebuje veliko tekočine, vitaminov in mineralov in je zato super pogon za nov delovni dan. Ko srečaš kosilo, se ne pretvarjaj, da si hrček in ne delaj zaloge. Jasno, hrana je draga in ne sme iti v nič, vendar bi bilo fino, če nehaš jesti, ko si sit in se ne prenajedaš. Večerja naj vsebuje čim manj ogljikovih hidratov, saj so težje prebavljivi. Vse obroke dobro prežveči, naj se prebava začne že v ustih, do želodca je dolga pot.

MEGA MIX

Včasih bi bilo dobro premisliti, kaj vse odroma v tvoj želodec v enem obroku. Kot primer, kombinacija ogljikovih hidratov in beljakovin je prebavno naporna in namesto da se napolnjen z energijo vržeš nazaj na delo, postaneš zaspan. To sploh ni dobro med izpitnimi roki. V tem obdobju pogosto pride do pomanjkanja apetita zaradi stresa. Če se že izoliraš od sveta zaradi učenja, se ne izoliraj od hrane. Topli obroki blagodejno vplivajo na študij in želodec. In če moraš med učenjem nekaj nujno grizljati, naj to ne bo čips ali svinčnik, postrezi si s svežim sadjem. Doma se da poceni in hitro skuhati ustrezen obrok, potrebuješ le nekaj spretnosti in domišljije. Zapomni si le, da tvoje telo lažje prebavi eno vrsto hrane npr. beljakovine. Skoraj vse pa se da kombinirati z zelenjavo. Po napornih izpitih je običajno čas za sprostitvev in kakšno zabavo. Če že ne gre brez pitja alkohola, ga podkrepi z veliko količino vode, pred ponočevanjem pa jej ogljikove hidrate.

ŠTUDENTSKI BONI

Če pa te po vse prežganih ponvah in nešteto krat uporabljenih gasilnih aparatih le mine domača kuhinja, lahko pokličeš dostavo hrane (čeprav junk food ni ravno najboljša izbira) ali pa se zatečeš v menze in restavracije. Mama država namreč skrbi za našo prehrano s subvencijami. Za take podvige najprej potrebuješ bone. Ne, ne padajo z neba in ne izrežeš jih iz časopisa. Odpraviš se na prodajno mesto, po približno pol ure čakanja v vrsti (zavisi od kraja in časa) pokažeš izkaz študentstva in osebno izkaznico in poveš svoje lakovniške želje. Ponudba je raznovrstna, najde se kaj za vsak žep in okus. Od fast fooda prek testenin, pic, spodobnih kosil z juho, zrezkom in solato, do nekoliko dražje mehiške hrane. Z malo premisleka boš ustregel svojim potrebam po hrani, morebiti ti bo ostalo še kaj časa za študij, ker ne bo potrebno pomivanje posode in poslavljanje od gasilcev.

VZEMI SI ČAS

Torej, ne izpuščaj obrokov, pij veliko vode, prežveči hrano in poskušaj čim manj mešati vrste hrane. Vse skupaj čim manj zalivaj z alkoholom in kavo in se po možnosti veliko gibaj. V natrpanem urniku se splača vzeti čas tudi za hrano in šport, saj je to ravno tako dolgoročna naložba kot študij.

- ★ www.taerobika.com/prehrana.htm
- ★ http://med.over.net/zdrava_prehrana/
- ★ www.ezdravje.com/si/prebavila/prehrana/
- ★ www.zdravahrana.net/
- ★ www.zzv-ms.si/si/zdrava-prehrana/zdrava-prehrana.htm
- ★ www2.kclj.si/zdravje-2.html
- ★ <http://vedez.dzs.si/dokumenti/dokument.asp?id=784>

INTERVJU:
RUI FERREIRA

PORTUGALEC,
KI SE
MOR
LOČI
SLOV
ENIJE

RUIA SEM SPOZNALA NA TEČAJU AFRIŠKEGA PLESA, NATO PA SVA SE SREČALA V INFOPEKI – INFO CENTRU PEKARNA - MAGDALENSKE MREŽE, KJER JE DELAL KOT PROSTOVOLJEC. JE IZREDNO KREATIVEN IN MOTIVIRAN ZA IZVEDBO RAZLIČNIH PROJEKTOV, S KATERIMI IMA KAR NEKAJ IZKUŠENJ. IN KAJ 26-LETNIK, KI SE JE RODIL V LIZBONI IN ODRAŠČAL V PREDMESTJU LIZBONE PRI DEDKU IN BABICI, DELA V SLOVENIJI?

IZVEDELA SEM, DA SI KONČAL ŠTUDIJ NA PORTUGALSKEM, NAKAR SI SE KOT EVS PROSTOVOLJEC ZNAŠEL V MARIBORU?

☞ Res je. Na Portugalskem sem pet let nabiral znanje na področju okoljevarstvenega inženiringa, zraven pa sem delal v organizaciji, ki se je ukvarjala z okoljevarstvom.☞

KAKŠNA JE BILA TVOJA NALOGA V TEJ ORGANIZACIJI?

☞ Poleg administrativnega dela sem prav tako koordiniral EVS prostovoljce, ki jih je naša organizacija gostila od leta 2001. Sam sem v prostovoljstvu videl zelo zanimivo izkušnjo in nov izziv za osebno rast, zato sem sklenil, da bom tudi sam poiskal sebi primeren projekt.☞

KAKO SI NAŠEL SEBI PRIMEREN PROJEKT?

☞ Najprej sem se prijavil na projekt na Švedskem. Organizacija se je ukvarjala z ekologijo, farmakulturo, organskimi farmami. Vse je bilo že dogovorjeno za moj odhod, ko se je v njihovi organizaciji nekaj zalomilo in so se odločili, da ne bodo vzeli nobenega prostovoljca. Bil sem besen, saj sem se že pripravil na odhod in sem se že učil švedsko.☞

ŠVEDSKA TI NI BILA USOJENA. ZAKAJ SI SE POTEM ODLOČIL ZA SLOVENIJO?

☞ Imel sem več razlogov. Eden od njih je bil, da sem na enem od delavnih taborov, ki sem ga organiziral, spoznal nekaj Slovencev, s katerimi smo se zelo dobro razumeli. V eno od teh deklet se je zaljubil moj prijatelj, ki je v tem času preživel počitnice v Sloveniji in mu je bila izredno všeč. Nato sta se dva moja zelo dobra prijatelja odločila za EVS v Sloveniji. Zato sem tudi sam začel iskati projekt v tej državi.☞

V ZAVODU PEKARNA SI NAŠEL PROJEKT, KI JE TEMELJIL NA UMETNOSTI IN KULTURI, S POUČENJEM NA MULTIMEDIJI IN FILMU. KAKO SE JE TO SKLADALO S TVOJIMI IDEJAMI?

☞ Moj študij res ni temeljil na umetnosti in kulturi, vendar sem tisto pomlad, preden sem prišel v Maribor, obiskoval profesionalni tečaj kulturnega menedžmenta. Bil sem

izredno motiviran, da svoje znanje kvalitetno uporabim, saj me je že od nekdaj zanimala kultura, vendar nisem imel dovolj časa, da bi se ji posvetil, ravno zaradi svojega študija. Že prej sem fotografiral v črnbeli tehniki, sodeloval na kulturnih prireditvah, užival ob filmih in glasbi.☞

KAKO JE IZGLEDAL TVOJ PRVI DAN V MARIBORU?

☞ Že prvi dan je potekal v zelo kreativnem in delovnem vzdušju. Ravno ta dan se je pričel mednarodni festival dokumentarnega filma Dokumentarci v Mariboru – DokMa 2005. Sam sem pomagal pri predvajanju filmov in povsod, kjer so me potrebovali.☞

KAKŠNE ZADOLŽITVE SI IMEL KOT PROSTOVOLJEC?

☞ Bile so same zanimive zadolžitve. Skrbel sem za Kino klub program, ki se je odvijal v dvorani Gustaf. Tam sem dvakrat tedensko vrtil filme. Spremljal in pomagal sem pri vseh dogodkih, ki so se odvijali v organizaciji, nekatere sem tudi snemal. Skupaj z ostalimi EVS prostovoljci smo izpeljali zanimive akcije npr. NO SHOPPING DAY. Skupaj z dvema Slovenkama sem organiziral EKO DNEVE. To sta bila dva dneva predavanj in delavnic o ekološkem pridelovanju, okoljevarstvu ...☞

SLIŠALA SEM, DA PRIPRAVLJAŠ PROJEKT MEDNARODNE MLADINSKE IZMENJAVE, POD NASLOVOM PEKARNA'S GREEN REFFIT. KAJ TO POMENI IN KDAJ BO POTEKAL?

☞ Celoten kompleks same organizacije Pekarne mi je že prvi dan izredno prirasel k srcu. V tem prostoru sem začutil, da lahko s svojim znanjem povežem prostor in ljudi, tako da mu damo novo podobo, ga ponovno oživimo. Naredimo re-FIT. Z desetdnevno mednarodno mladinsko izmenjavo sem dobil možnost, da skupina mladih in njihovih mladinskih voditeljev iz Slovenije, Avstrije, Portugalske, Češke, Nizozemske, Belgije in Škotske ponovno oživi park v Pekarni. Projekt bo potekal od 29. septembra do 8. oktobra na območju parka Pekarne.☞

ZA KONEC ŠE ENO VPRAŠANJE: GOVORI SE, DA SI MALO RAZPET MED MARIBOROM IN PORTUGALSKO?

☞ Trenutno delam še na enem projektu, ki bo potekal na Portugalskem območju izseljenih delov pokrajine. Gre za oživljanje izseljenih delov pokrajine in motiviranje mladih ljudi, da se z novimi načini pridelovanja ponovno naselijo na nekoč poseljene dele pokrajine. Sem proti veliki potrošniški družbi in želim ohraniti tisto, kar nam je ostalo, zato vlagam energijo v takšne projekte. Po tem projektu se vrnem v Maribor, da izpeljem projekt do konca, nato pa se z mojo punco, ki je Slovenka, vrneva na Portugalsko, saj potrebujeva malo časa zase in za najinega sina.☞

PROSTOVOLJNO DELO V INFOPEKI

V MISC INFOPEKA izvajajo svojo dejavnost s pomočjo skupine prostovoljcev od leta 1999. Program je namenjen mladim, ki so pripravljene kot prostovoljci aktivno sodelovati pri oblikovanju in izvajanju mladinskih dejavnosti ter nuditi pomoč, vzpodbudo in podporo vrstnikom.

KAJ JE PROSTOVOLJNO DELO?

Prostovoljno delo je delo, ki ga opraviš v dobro drugih in ni plačano z denarjem.

KDO SO PROSTOVOLJCI?

Prostovoljci so lahko vsi, ne glede na starost, spol, družbeni položaj, če si bogat ali reven, študent ali nezaposlena oseba. Prostovoljec je tista oseba, ki je zaradi lastnih vzgibov pripravljena del svojega prostega časa porabiti za prostovoljno pomoč ljudem v stiski.

KAJ TI NUDI PROSTOVOLJSTVO?

Prostovoljno delo ni koristno le za osebo v stiski temveč tudi za samega prostovoljca. Pozitivni učinki se kažejo v občutku, da si za nekoga naredil nekaj koristnega, da imaš možnost spoznati nove ljudi, da se naučiš novih stvari in znanj, ki ti bodo prišla prav za prvo zaposlitev. Prostovoljno delo pa je tudi odlično sredstvo za odpravljanje predsodkov in nestrpnosti v družbi, ki se pojavljajo zaradi številnih stereotipov.

ZAKAJ?

Na vprašanje zakaj, večina ljudi odgovarja zato, ker jim prostovoljno delo omogoči, da v sebi odkrijejo skrite talente ali jim nudi možnost, da se naučijo nekaj novega ali nekaj kar so si od nekdaj želeli delati.

KAJ DELAJO PROSTOVOLJCI?

Ko se odločiš, da postaneš prostovoljec v Infopeki, lahko deluješ na naslednjih področjih:

- ★ skrbiš za dobro informiranost mladih v mestu,
- ★ sodeluješ pri pripravi in izvedbi informativnih programov,
- ★ prispevaš ideje in predloge ter s tem sooblikuješ vitalni koncept informiranja.

KAJ ŠE PRIDOBIŠ?

Poleg že naštetih koristi še: potrdilo o opravljenem prostovoljnem delu, povračilo potnih stroškov, prost vstop na vse prireditve, ki jih organizira Pekarina in kar je najpomembnejše, možnost razvijanja in uresničevanja lastnih idej ter spoznavanje novih prijateljev.

Misliš, da imaš dovolj energije in časa, da te mika nekaj novega, da ideje kar kipijo iz tebe? Pridruži se tudi ti.

★ www.infopeka.org/Prosto.php

DAN BREZ NAKUPOV

SE IZ TRGOVINE VEDNO VRNEŠ Z VREČKAMI V ROKI IN PRAZNO DENARNICO, ČEPRAV KUPLJENEGA MORDA SPLOH NE POTREBUJEŠ? TE VSE VEČKRAT PREMAMIJO OBLJUBE UGODNEGA NAKUPA PREK SPLETA? SI OB BOGATI IN MAMLJIVI PONUDBI, S KATERO NAS ZASIPAJO NA VSAKEM KORAKU (IN OB VSAKEM »KLIKU«) SPLOH LAHKO PREDSTAVLJAŠ KAK DAN POPOLNOMA BREZ NAKUPOV? TOVRSTNEGA »PODVIGA« SE ŽE DOBRO DESETLETJE KONEC NOVEMBRA LOTEVAJO AKTIVISTI PO VSEM SVETU. ČETRTE PETEK V NOVEMBRU, DAN PO AMERIŠKEM ZAHVALNEM DNEVU, VELJA V SEVERNI AMERIKI ZA DAN BREZ NAKUPOV, DAN POZNEJE, V SOBOTO, PA AKCIJE PROTI POTROŠNIŠKI MRZLICI POTEKAJO DRUGOD PO SVETU. LETOS BOSTA TO 24. IN 25. NOVEMBER.

Dan brez nakupov ni naključno izbran konec novembra. Dan po zahvalnem dnevu namreč ameriške trgovine pripravijo velike razprodaje, na katerih se tre množica nakupov željnih Američanov, v Evropi pa se konec novembra že začenja predbožična nakupovalna hysterija. In pri tem seveda ne smemo pozabiti tudi vse bolj razširjene sodobne oblike nakupovanja: en sam klik in že iz naslonjača kupiš, karkoli potrebuješ. Naštetemu primerno dan brez nakupov opozarja predvsem na ekološke in etične posledice prekomernega, nekritičnega in nepotrebnega potrošništva. Na »črni listi« sta tudi nepravilna porazdelitev dobrin in bogastva v svetu (80 % nakupov za osebno rabo izvede 20 % svetovne populacije) ter prekomerno in ponekod že prav nasilno oglaševanje. To nas skuša prepričati, da smo lahko srečni, da imamo kup dragih stvari, in spodbuja nezadovoljstvo in pohlep med ljudmi. Obenem pa je dan brez nakupov tudi ena najuspešnejših marketinških akcij, ki se ji je zadnja leta pridružilo več kot 60 držav po vsem svetu.

STOP SHOPPING. START LIVING.

Zato verjetno ne preseneča, da so »očetje« te zamisli pravzaprav oglaševalci. Preden so prvi aktivisti dneva brez nakupov zasedli ulice kanadskega Vancouvra, so sicer že več desetletij ekonomisti, sociologi in številni strokovnjaki najrazličnejših ved opozarjali na pretirano potrošniško orientiranost družbe. Prvi »No Shop Day« pa je leta 1992 sprožil Kanadčan Ted Dave, ki se je preživljal prav z oglaševanjem. Zamislil si je protest proti neusmiljenim vabilom k trošenju denarja, njegov moto je bil »Enough is enough!«. Tako je nastala pobuda kanadske protipotrošniške skupine Adbusters (www.adbusters.org), ki je v kratkem času dobila vse večje razsežnosti. Na drugi strani Atlantika je skupina The Commons (<http://ecoplan.org>) dve leti pozneje neodvisno od Kanadčanov pripravila projekt »Consumer Holiday«. Ko so med razvijanjem ideje odkrili pionirski kanadski projekt, so svojega opustili in podprli skupino Adbusters. Rodil se je »Buy Nothing Day« in številna duhovita gesla: »Stop shopping. Buy nothing. Start living!« ali

»Buy less, reduce your mess!« Kmalu se je omenjenima organizacijama pridružilo še več skupin, povezanih s potrošniškimi, okoljevarstvenimi in protiglobalizacijskimi gibanji po vsem svetu. Leta 2004 smo dan brez nakupov obeležili tudi v Mariboru, kjer so se prostovoljci Mladinskega informacijsko-svetovalnega centra Infopeka pod vodstvom Portugalca Ruia Ferreire s transparenti, letaki in lutkami nakupovalnih pošasti odpravili med nakupovalce na mariborske ulice.

DVA NIČA ZA CENO ENEGA

Prav delovanje na ulicah in v bližini velikih nakupovalnih središč je glavna naloga aktivistov ob tem dnevu. Z različnimi bolj ali manj domiselnimi akcijami želijo mimoidoče in nakupovalce prepričati, da se iz trgovine vrnejo praznih rok ali le z izdelki, ki jih res nujno potrebujejo. Tako so Britanci neko mesto prekrili s plastičnimi vrečkami, prodajali »nič v žaklju«, ponujali »dva nič za ceno enega«; kupce v enem od ameriških mest je v trgovine nadležno vabil opiti božiček. Nekatera mesta so dobila »shopping-free« območja, druga so obiskali Marsovci, ki so preučevali čudno vedenje Zemljanov. Zanimiva je tudi ideja s počivalniki sredi nakupovalne četrti, da bi si ljudje odpočili po naporu, ki spremlja nakupovanje.

BOŽIČ BREZ NAKUPOV?

ln da ne bi dan brez nakupov omejili le na en dan v letu, se je lani v glavah »Adbusterjev« porodila še ideja o božiču brez nakupov, »Buy Nothing Christmas« (<http://adbusters.org/metas/eco/bnd/xmas.php>). Božič in ostale decembrske praznike si verjetno težko predstavljaš brez daril in nakupovanja, vendar pa lahko tudi ti prispevaš k ideji dneva brez nakupov. Najlažje je sodelovati tako, da ne sodeluješ! V nakupovanju, seveda. Ostani doma in privošči sebi in svoji denarnici dan počitka. Ali pa se raje kot v trgovino odpravi v gledališče, športno dvorano ali v naravo. In naj bodo božična darila raje izdelek tvojih rok.

NAKUPOVALNI NASVETI

Če pa želiš k zmanjševanju potrošništva prispevati celo leto, se drž naslednjih navodil:

1. preden kupiš kakšen izdelek, se vprašaj, ali ga res potrebuješ,
2. ko nekaj kupiš, vprašaj prodajalca, kako dolgo bo izdelek uporaben in če ga je moč popraviti ali reciklirati,
3. kupuj v manjših lokalnih trgovinah in trgovinah, ki upoštevajo načelo pravične trgovine in okoljevarstvene cilje.

ln še nekaj: manj nakupov pomeni manj izdelkov. Manj izdelkov pa pomeni manj škode za okolje (vsak izdelek, preden pride do potrošnika, zahteva materiale, energijo, transport, ko ga odvržemo, pa postane breme naravi). Čas, ki bi ga porabil za nakupovanje, pa nameni pomembnejšim in prijetnejšim opravilom!

EKSOTIČNE ŽIVALI

MIŠNI LJUBLJENČKI S PRIROČNIKOM

ČASI, KO JE ČLOVEK ŽIVALSKO SPREMLJEVALCE IZBIRAL PO NJIHOVI KORISTNOSTI, SO ŽE DOLGO TEGA MINILI. PSI NISO VEČ ČUVAJI, TEMVEČ OTROŠKI MEDVEDKI, MAČKE NAMESTO STRUPA ZA MIŠI UREJENE RAZVAJENKE, KOKOŠI PA SO NADOMESTILE PAPIGE. IN KO SO UGOTOVILI, DA JE DOMAČA ŽIVAL LAHKO PRIMEREN DEKORATIVEN OBJEKT, SO SE MNOGI PRIČELI ZATEKATI K EKSOTIČNIM ŽIVALIM, KAKRŠNE BI ŠE NEDAVNO PRIČAKOVALI ZGOLJ V ŽIVALSKIH VRTOVH.

KAČO ALI HRČKA?

Kar precej študentov se ogreva za nenavadne domače ljubljence: kače, pajke ali celo škorpijone. Ogreva do te mere, da jih dejansko kupijo in to je že kar precejšnji korak, saj so mladički teh živalic dosti dražji od kakšne običajne zlate ribice. Zanje lahko odšteješ vse od 20 do 100 tisoč tolarjev. Toda ko domov prinesejo mladička in ga pospravijo v njegov lični nov terarij, marsikdo ugotovi, da to le ni tisto, kar je pričakoval. Za tovrstne živalce ni pločevink s hrano, lično opremljenih s fotografijami mladih kačic ali pajkcev, tudi ni ovratnic ali nagobčnikov. Hrano je treba priskrbeti svežo: male sesalce ali večje žuželke oz. črve, vse skupaj po možnosti žive. Tako lahko novopečeni lastnik pozorno opazuje, kako mala miška izginja v kačjem žrelu. Povsem naraven proces, toda za ljudi, vajene kužkov in muckov, je lahko precejšnja streznitev. Ko začneta kačica ali pajek spričo izdatne hrane še rasti, se kaj hitro iščejo načini, kako bi se jih odkrižali.

NAKUP

Če si nprav teh živali pripravljen sprejeti, lahko postaneš srečen lastnik zelo simpatične in skorajda meditativne domače živali. Kačo, pajka ali škorpijona lahko sicer kupiš v lokalni trgovini z domačimi ljubljenci, vendar bo izbira verjetno precej revna, pa tudi stanje živali precej vprašljivo. Zato se je dosti bolje obrniti neposredno na slovenske rejce, ki ti bodo ob nakupu pripravljene tudi svetovati, saj so živali sami vzgojili. Njihove oglase z mladički lahko občasno najdeš tudi na Bolhi (www.bolha.com).

Pri nakupu gre paziti na velikost, ki jo bo žival dosegla, ko odraste, in na njen značaj, torej ali je bolj miroljubne ali bolj napadalne sorte. Oboje je pomembno predvsem zaradi prostora, ki si ji ga pripravljen nakloniti. Če imaš v sobi prostora le za majhen terarij, lahko na kačo kar takoj pozabiš, pa tudi pri pajkih ali škorpijonih raje ne razmišljaj o več kot enem primerku. Enako je treba pri napadalnejših vrstah vzeti v obzir, da bosta živali bolj zadovoljni ločeni. Seveda je treba preveriti tudi, ali kupuješ strupeno žival, čeprav se take začetnikom odsvetuje, če pa že siliš v to, se vsaj dobro pozanimaj, kako in kdaj napada. Mimogrede, če te skrbi reakcija domačih, se lahko odločiš tudi za legvana – kot prvi korak v smeri kače.

OKRASNI PREDMETI?

Seveda jih je nedvomno zanimivo opazovati, saj malokaj doseže npr. eleganco zložitnih kačjih gibov, toda poleg tega je tudi pri njih možna interakcija s človekom. Kačo lahko položiš nase in ji dovoliš, da te uporabi namesto drevesa, ona pa te bo vesela, ker imaš toplo kožo. Paziti moraš le, da na koži nimaš preveč kreme ali česa podobnega, kar bi lahko škodilo kačji koži. Pa tudi občutek pajkovih nožic na koži, ko se ti sprehaja po roki, se boš zelo hitro naučil ceniti. Oboje ima skoraj meditativno vrednost. Poleg tega se boš na ta način morda znebil nerazumnega strahu pred plazilci in žuželkami, ki danes pesti marsikoga, predvsem dekleta.

- ★ www.herpetolosko-drustvo.si
- ★ www.exotic-animals.org
- ★ www.pajki.com
- ★ www.legvan-oskar.com

NA OBALAH SKRAJNEGA SEVERNEGA JADRANA IN JEZER PO SLOVENIJI SE SKRIVA MNOGO KRAJEV ZA JADRANJE NA DESKI OZIROMA "WINDSURFING". VREMENSKE RAZMERE ZA JADRANJE NA DESKI SO PRI NAS UGODNE VSAJ ŠEST MESECEV NA LETO, JE PA SEVEDA ODVISNO OD ZNANJA IN OPREME VSAKEGA POSAMEZNIKA, KDAJ GA VLEČE V MORJE. Z VEČJO OPREMO LAHKO SURFAŠ VSE POLETJE V MAESTRALU, ALI UJAMEŠ V JADRA SE NAJŠIBKEJŠO BURJO IN JUŽNE VETROVE, MEDTEM KO SE ZA PRAVE SURFACE TISTO PRAVO, DIVJE SURFANJE PRI NAS ZAČNE V SEPTEMBRU IN KONČA NEKJE V JUNIJU.

OPREMA

Oprema, ki jo potrebuješ, je torej odvisna predvsem od tvojega predznanja, nekoliko tudi od telesne konstitucije in vremenskih razmer. Za začetno učenje si je priporočljivo v toplem delu leta sposoditi, najeti ali kupiti čim širšo, stabilno in bolj plovno desko (širine 65 cm ali več, odvisno od telesne teže) ter manjše, čim lažje jadro (cca 5 - 6 m²) z jamborom, lokom in zglobom. Potem potrebuješ le še zmeren vetrič, čim manj valovito in toplo morje, sončno kremo in kopalke, ter nekoga z jeklenimi živci, da ti pri mučnih začetkih stoji ob strani.

Nekoliko bolj izkušeni surfači gredo v vodo raje spomladi in jeseni ob močnem vetru (najmanj 15 vozlov) in uporabljajo "manjšo" opremo; jadra, manjša od šestih kvadratnih metrov, in deske z volumnom, manjšim od 100 litrov, pred hladno vodo pa se zaščitijo s krajšimi neoprenskimi oblekami (shorty).

Res ekstremni surfači pa surfajo tudi pri jakosti 25 vozlov in več, z jadri razpona od 3,2 pa do 6,2 kvadratnega metra in z deskami z volumnom celo pod 70 litrov. Take razmere so pri nas le pozimi, zato poleg osnovne opreme potrebujejo vsaj še polsuho ali suho neoprensko obleko (pod katero voda ne prodre) ter še neoprensko kapuco, rokavice, nogavice in čevlje, prav tako ni odveč čelada. Pozimi temperatura zraka v močni burji redko presega tri stopinje Celzija, temperatura morja pa se spusti tudi pod osem stopinj Celzija.

Boljše, kvalitetnejše znamke opreme, s katerimi zmagujejo tekmovalci na raznih windsurfing tekmovanjih, so tudi dražje. Pri deskah so

popularne znamke JP Australia, Fanatic, Starboard, Naish; pri jadrh pa Naish, Neil Pryde, North Sails ... Pri nas se da kupiti vso potrebno opremo v trgovinah, kot so Obsession, Freestyle (www.freestyle.si), Funsports (www.funsports.si), Surf Shop (www.amodor.si) ...

RAZLIČICE

- ★ **SURFANJE PO KOPNEM:** poleg surfanja po vodi nekateri surfajo tudi po kopnem (asfaltu); s pomočjo "rolke", na katero se da pritrditi jadro.
- ★ **INDOOR WINDSURFING:** ker je veter za tekmovanja težko zanesljivo napovedati, se je razvilo tudi surfanje v pokritih bazenih z umetnim vetrom, proizvedenim z ogromnimi "vetrnicami". Enega takšnih bazenov imajo v Londonu, kjer se zgodi vsakoletno zimsko windsurfsko tekmovanje v okviru International Boat show-a.

KAM V ŠOLO?

Osnov jadrnanja na deski v rahlem vetru se lahko naučiš v dveh do treh urah. Lažje je, če imaš dobrega učitelja, ki ti razloži osnove: kako sestaviti opremo, kako stati na deski, da imaš najboljše ravnotežje, kako pravilno držati jadro, kako spreminjati smer vožnje, kako se obesiti s trapezom na zanke na loku ... Dobro pa je poznati tudi nekaj meteorologije ter osnovnih pomorskih pravil. Zlasti v začetku jadralec vozi blizu obale, kjer se srečuje s kopalci, čolni, potapljači in mora vedeti, kje ne sme jadrati, kakšna so pravila srečevanja in kako ravnati v nevarnosti. Ko obvladaš osnove, se pa zabava šele zares začne. Že za učenje samih obratov (obrat z vetrom - jibe, obrat proti vetru - tack) ti zna vzeti neskončno število ur na vodi, kaj šele učenje glisiranja, skokov, trikov, salt, vožnje po valovih ... Morje je brezmejno igrišče, veter pa brezplačni vir energije - zakaj ju ne bi izkoristili? Šola jadrnanja na deski Bum: <http://kjdbum.tripod.com>

TEKMOVANJA

Ena trenutno najpopularnejših tekmovalnih disciplin na svetu je FREESTYLE. To je disciplina, ki jo po slovensko razumemo kot surfanje v prostem slogu. Windsurferji na tekmovanju izvajajo najbolj zahtevne manevre z jadrom in desko ter kombinacijo vsega. Freestylerje bi lahko preimenovali kar v baletke in akrobate, saj na vodni površini poplesujejo in prikazujejo najbolj zahtevne akrobatske elemente. Obrate, skoke, salte, vrtenje jadra ali drugače v surfaškem

WINDSURFING

prevodu: Loops, Jibes, Jumps, Trix. Sicer pa se tekmuje tudi v FORMULI, HITROSTI, SLALOMU, SUPERX-u in Wave-u (vožnji po valovih) ...

Freestyle in Wave disciplino sodijo sodniki; zmaga tekmovalca, ki obvlada največ in najtežje elemente. Olympic Boardsailing, Formula windsurfing, Slalom, Speed Racing in SuperX so tekme, kjer morajo vsi tekmovalci opraviti isto pot, zmaga najhitrejši.

Pri nas se surfaška tekmovanja odvijajo v okviru Pokala Adria, čigar razpored najdete na www.slosurf.com. Sicer pa je jadrnanje na deski tudi olimpijski šport. Na olimpijskih igrah morajo vsi tekmovalci uporabljati enake, v naprej določene deske in jadra, ki morajo biti taka, da ustrezajo čim več vremenskim razmeram hkrati, saj je olimpijske igre potrebno speljati, ne glede na vreme.

TERENI

Tiste dni, ko daleč od morja čakamo na poletje in sanjarimo o času dopustov ter več tednov trajajočih »surfarij« okoli sredozemskih, kanarskih ali celo karibskih in drugih otokov, si lahko privoščimo surfanje v nam bližjih krajih.

Kdaj in kje bo pihalo, predvsem pa kolikšna bo jakost vetra, preprosto poiščeš na internetu. Kadar piha burja, so vetru najbolje izpostavljeni naslednji kraji: Izola, Žusterna (velja za najbolj varno ob močni burji), Piran, Baška, Punat, Savudrija ...

Dovolj močni južni vetrovi so bolj izjema kot pravilo, pa vendar se ob jugu hodi surfati na Rt Seča - pri gostilni Ribič, v Savudrijo, v Umag in Punat.

Ob jugozahodniku se lahko odpraviš na obalo katerega izmed jezer; npr. Bohinjskega, Cerknjskega, Gajševskega ali Velenjskega.

ZANIMIVOSTI

★ **ZAČETKI DESKANJA:** deskanje se je kot športna panoga uveljavilo leta 1969 v Ameriki, izumila pa

sta ga Drake in Schweitzer. Proizvodnja desk se je začela zelo hitro, in sicer že leta 1970. Današnje deske z lahkoto dosežejo hitrost 65 km/h in več, večji deskarji pa lahko skočijo v višino tudi do 10 metrov ali pa jadrajo na valovih, ki so visoki kot povprečna družinska hiša.

★ **VELIKA IMENA WINDSURFINGA:** Bjorn Dunkerbeck, Robbie Naish, Karin Jaggi, Daida and Iballa Moreno, Francisco Goya, Josh Stone ...

★ **WINDSURFERSKI BLOGI:** Windsurfing je lahko prava zastupitev, stil življenja in razmišljanja ter življenjska filozofija. Beri bloge in prepričaj se boš ... www.51times.tv, www.wind.waveride.net, <http://itna.blogspot.com>

★ **OTROCI IN WINDSURFING:** Windsurfajo lahko že 3 letni otroci. Za starost otrok 8 - 15 let so že organizirana bolj ali manj resna tekmovanja.

★ **WINDSURFERSKE REVIJE:** čeprav v Sloveniji nimamo posebne windsurferske revije, imajo windsurfing rubrike z rednimi reportažam, predstavami in novicami kar tri slovenske navične revije; Kapital-Navtika, Navtika Magazin in Val. Sicer pa je med osebnimi predmeti slovenskih windsurferjev zaslediti tudi naslednje tuje revije: www.boards.co.uk, www.surf-magazin.de, www.windsurfingmag.com

★ **FESTIVAL HALLOWIND:** na noč čarovnic (29. 10 do 1. 11.) se v hrvaški Premanturi/Puli že nekaj let odvija brezplačen surfaško-kolesarski dogodek s tekmovanjem windsurferjev za Pokal Adria, gorsko kolesarskim tekmovanjem, koncerti, predvajanjem surf filmov. www.windsurfing.hr

★ **WINDSURFCAMP:** slovenski windsurferji so v prvem tednu avgusta pripravili trojni windsurf camp v Egiptu. Več podrobnosti na www.ujusansasurflklub.si.

★ **REKORD:** najhitrejšo vodno plovilo, gnano na veter, je prav windsurf. Pred kakšnim letom je Finian Maynard s surfom prevzel jadrlni rekord, ki ga je prej dolgo vrsto let držala jadrnica oz. katamaran Yellow Pages Endeavour. Zdaj je rekordna hitrost 48,7 vozla, torej malo čez 90 km/h.

VEČ O WINDSURFINGU

- ★ www.slosurf.com
- ★ www.windzin.com
- ★ www.style-team.si
- ★ www.totisurf.com

JADRANJE NA DESKI

17. LIFFE

★ 10.–24. NOVEMBER 2006, LJUBLJANA

Ljubljanski mednarodni filmski festival LIFFE je najboljša priložnost za vse tiste, ki jih Hollywood in njegove velike uspešnice ne ganejo, da se dodobra nagledajo filmov po svojem okusu. Za vse tiste, ki filmskega sveta izven velikih uspešnic še ne poznajo, pa lahko postane odskočna deska za popolno spremembo filmske diete.

LANI ...

... je festival LIFFE obiskalo prek 51 tisoč obiskovalcev, ki so si ogledali 108 filmov - od takih izpod taktirke znanih režiserskih imen, takih, ki so jih režirali mladi upi ali ki se upirajo zakoreninjenim smernicam klasičnega filmskega pripovedništva, do tistih, ki so uspeli v Aziji, od koder se le redko prebijejo na slovenska platna. 27 jih je bilo razprodanih, prav toliko pa si jih je po festivalu zagotovilo distribucijo po Sloveniji.

LETOS ...

... se bodo na festivalu spet vrтели nagrajenci različnih festivalov, med njimi tudi *The Wind That Shakes the Barley* režiserja KENA LOACHA, ki je v Cannesu dobil zlato palmo, pa novi filmi PEDRA ALMODOVARJA, AKIJA KAURISMÄKIJA, ALEJANDRA GONZÁLEZ IÑÁRRITUJA, LARSA VON TRIERJA, ROBERTA ALTMANA in drugih. Obeta se tudi predstavitev argentinskega filma in cela vrsta filmov nove azijske kinematografije, ki je še vedno v velikem zagonu. Manjkali ne bodo niti mladi režiserski upi. Prav tako bodo tudi letos bodo imeli gledalci neposreden vpliv na odkup enega filma za distribucijo po Sloveniji. Poleg vsega naštetega pa bo letošnji LIFFE spremljala še razstava Skicirka fotografa – Fellinijev film v podobah italijanskega fotografa Franca Pinne.

POZIV PROSTOVOLJCEM

Imaš rad film, nestrpno pričakuješ november in z njim 17. LIFFE? Si želiš pridobiti izkušnje pri organizaciji festivala, želiš podrobneje spoznati tuje režiserje in druge festivalske goste? Imaš tudi primerno znanje, čas in voljo do dela? Potem te organizatorji festivala vabijo k sodelovanju bodisi pri prodaji vstopnic in spremljanju festivalskih gostov bodisi pri organizaciji dogodkov in tehnični izvedbi festivala. Če si zainteresiran, pošlji e-mail na natasa.bucar@cd-cc.si, kjer se na kratko predstaviš in navedeš, na katerih področjih bi želel sodelovati.

★ www.liffe.si

EX PONTO

★ 15.–26. SEPTEMBER 2006, LJUBLJANA

13. mednarodni festival Ex Ponto se je skozi svojo zgodovino uspel umestiti v slovenski kulturni prostor kot osrednji mednarodni festival sodobnih uprizoritvenih umetnosti in eden najpomembnejših na evropskem festivalskem prizorišču. Predvsem pa je Ex Ponto priložnost za slovensko občinstvo, da se seznanja z vrhunskimi gledališkimi produkcijami. Vsebinska opredelitev je letos Mit in Kult, ki bo na slovenske odre zopet pripeljala kulturne produkcije znamenitih evropskih ter vrsto domačih premier najbolj udarnih odrskih ustvarjalcev. ★ www.ljudmila.org/exponto

ANIMATEKA 06

★ 12.–16. DECEMBER 2006, LJUBLJANA

Cilj tretjega mednarodnega festivala animiranega filma je, da vsako leto predstavi novo produkcijo kratkometražnega animiranega filma v vzhodni in srednji Evropi, tako slovenskemu občinstvu kot avtorjem ter drugim poznavalcem animiranega filma iz tujine. Animateka prinaša tudi mesečne produkcijske delavnice animiranega filma, ki zapolnjujejo vrzel v izobraževanju in produkciji animiranega filma v slovenskem prostoru. Včasno distribucijo letos prihaja tudi animirani celovečerec Prerokba žab (*La Prophétie des Grenouilles*). ★ www.animatekafestival.org

DOMAČI

DOGO

MESTO ŽENSK

★ 2.–10. OKTOBER 2006, LJUBLJANA

Letošnji 12. mednarodni festival sodobnih umetnosti Mesto žensk bo raziskoval različne pomene zgodovine in spomina. Prvi spomin gre vsekakor filozofinji in politični teoretičarki Hannah Arendt, ki ji je posvečen letošnji festival. Mesto žensk, ki se ga bo udeležilo preko 35 umetnic in umetnikov iz 13 držav, bo ob stoletnici njenega rojstva na različnih lokacijah po mestu priredilo javno branje, predavanja in diskusije. Akcije v javnem prostoru bo izvedla tudi ena najpomembnejših sodobnih evropskih umetnic Sanja Iveković iz Hrvaške. ★ www.cityofwomen-a.si

ŠTUDENTSKA ARENA

★ 17.–19. OKTOBER 2006, LJUBLJANA

Študentom namenjeno prireditev bodo tudi letos oblikovale tako študentske organizacije kot podjetja, katerih prisotnost je iz leta v leto močnejša. Dogajanje bo pokrivalo tematske sklope izobraževanja, mednarodnega sodelovanja, kulture, prostega časa in novosti skupaj z razstavami. Organizatorji si letos obetajo obisk prek 25 tisoč obiskovalcev, ki bodo lahko sodelovali na prek 70 izobraževalnih dogodkih. Vrača se tudi priljubljeno Karierno križišče z nasveti o zaposlovanju in konkretnimi možnostmi. ★ www.dobimo.se

HAIP

★ 17.–21. OKTOBER 2006, LJUBLJANA

Drugi Kiberpipin bienale Hack Act Interact Progress HAIP predstavlja multimedijske umetnostne oblike, ki izhajajo iz kreativne rabe odprtih tehnologij. V slovenskem kulturnem prostoru predstavlja mlade, obetajoče umetnike in kreativne inženirje, ki so usmerjeni v z odprtimi standardi podprte umetnosti in multimedijske umetniške prakse. Tema letošnjega HAIP-a, odprti pristopi k tehnologijam in kreativnosti, je bila izbrana glede na aktualni čas političnega spreminjanja nacionalnih strategij digitalizacije javnih medijev in njihovih posledic. www.kiberpipa.org/haip

TUJI KADKI

DOMAČI KONCERTI

- ★ **VOKAL XTRAVAGANZZA 2006** - 18.09.2006, CD, LJ
- ★ **SIDDHARTA** - 22.09.2006, Domžale / 23.09.2006, Šentjur / 29.09.2006, Ilirska Bistrica / 30.09.2006, Ljutomer
- ★ **RDYO BB2K predparty** - 23.09.2006, Klub K4, LJ
- ★ **BULDOŽER** - 23.09.2006, Križanke, LJ
- ★ **SATYRICON, KEEP OF KALESSIN, INSOMNIUM** - 04.10.2006, Mediapark, LJ
- ★ **DEEP PURPLE** - 05.10.2006, Hala Tivoli, LJ
- ★ **FESTIVAL FV 2006** - 10.10.2006, Orto Klub, LJ
- ★ **DIRTRUCKS** - 12.10.2006, Mostovna, NG / 13.10.2006, AKD Izbruh, KR
- ★ **BLIND GUARDIAN, ASTRAL DOORS** - 14.10.2006, Mediapark, LJ
- ★ **CATAMENIA (FI), WINTERHORDE (Izrael)** - 14.10.2006, Pekarna, MB
- ★ **WOLFGANG HAFFNER SHAPES** - 18.10.2006, Satchmo jazz klub, MB
- ★ **DEAD MOON (USA)** - 19.10.2006, Orto Klub, LJ / 20.10.2006, Mostovna, NG
- ★ **FLESHLESS (CZ)** - 04.11.2006, Pekarna, MB
- ★ **AMON AMARTH** - 09.11.2006 - Mediapark, LJ
- ★ **CANNIBAL CORPSE** - 22.11.2006, Mediapark, LJ

TUJI KONCERTI

- ★ **PEARL JAM** - 26.09.2006, Zagreb, CRO
- ★ **NICK CAVE** - 28.09.2006, Varšava, PL
- ★ **SKYE** - 30.09.2006, Varšava, PL
- ★ **BRUCE SPRINGSTEEN** - 04.10.2006, Udine, I
- ★ **GEORGE MICHAEL** - 05.10.2006, Milano, I / 29.10.2006, München, D
- ★ **TASTE OF CHAOS 2006** - 25.10.2006, Gradec, A / 05.11.2006, München, D
- ★ **THE UNHOLY ALLIANCE 2006** - 27.10.2006, München, D
- ★ **MAYDAY POLAND** - 10.11.06, Katowice, PL
- ★ **TOOL** - 16.11.2006, Jesolo, I
- ★ **PLACEBO** - 25.11.2006, Jesolo, I
- ★ **RED HOT CHILI PEPPERS** - 29./30.11.2006, Milano, I / 07.12.2006, Dunaj, A
- ★ **IRON MAIDEN** - 02. in 03.12.2006, Milano, I / 05.12.2006, Zürich, CH
- ★ **PINK** - 10.12.2006, Dunaj, A

SEPTEMBER

OKTOBERFEST

- ★ **NEMČIJA, MÜNCHEN**
- ★ **16. SEPTEMBER - 3. OKTOBER**
Najpomembnejši dogodek za ljubitelje piva in veseljačenja, kjer se bo letos cena vrčka piva sukala med 6,95 in 7,50 evrov!
www.oktoberfest.de

TECHFEST

- ★ **ŠKOTSKA, ABERDEEN**
- ★ **8. - 25. SEPTEMBER 2006**
Festival tehnologije in znanosti predstavlja posebnosti znanosti, tehnologije, tehnike in matematike na poseben, zanimiv način, primeren za otroke in odrasle.
www.techfest.org.uk

LUCAS

- ★ **NEMČIJA, FRANKFURT AM MAIN**
- ★ **24. SEPTEMBER - 1. OKTOBER**
Mednarodni festival otroškega filma, namenjen filmom za otroke od petega do dvanajstega leta v Evropi, Amerikah ali Aziji.
www.lucasfilmfestival.de

ŠTAJERSKA JESEN

- ★ **AVSTRIJA, GRADEC**
- ★ **21. SEPTEMBER - 15. OKTOBER**
Mladi umetniki iz vseh področij umetnosti (slikarstvo, ples, glasba, gledališče, literatura, arhitektura) predstavljajo svoja dela, festival pa podpira njihovo interdisciplinarno, kot tudi mednarodno kolaboracijo. Tema letošnjega festivala je nadzor, sodelovanje, soudeležba in odprta koda. www.steirischerbst.at

KARTAGINSKI IN RIMLJANSKI FESTIVAL

- ★ **ŠPANIJA, CARTAGENA**
- ★ **22. SEPTEMBER - 1. OKTOBER**
Zgodovinski festival, ki se bogate zgodovine spominja z urpizoritvami veličastnih rimljanskih bitk, parad, starodavnega poročnega obreda pa tudi s cirkusom in ognjemtom.
www.carthaginesesyromanos.com

LONDONSKI MODNI VIKEND

- ★ **ANGLIJA, LONDON**
- ★ **27. SEPTEMBER - 1. OKTOBER**
Na ta konec tedna se vsa modno zavedna dekleta zgrinjajo v muzej naravne zgodovine v Londonu, kjer so pet dni naprodaj izdelki slavnih kreatorjev po cenah, ki si jih lahko privoščijo tudi smrtniki - torej le za delček njihove običajne cene. Za obisk je potrebna vstopnica.
www.londonfashionweekend.co.uk

OKTOBER

ŠVICARSKO SREČANJE ANGLEŠKIH STARODOBNIKOV

- ★ **ŠVICA, MORGES**
- ★ **1. OKTOBER 2006**
V sicer mirni vasici ob jezeru Geneva se enkrat letno zberejo starodobniki, ki podoživljajo idilične vožnje po podeželju, kakršnih bi se lahko spomnili njihovi jekleni konjički iz mlajših let.
www.british-cars.ch

STOCKHOLMSKI FESTIVAL PIVA IN VISKIJA

- ★ **ŠVEDSKA, STOCKHOLM**
- ★ **5.-7. OKTOBER 2006**
Švedski pozdrav tekočemu kruhu, ki vsako leto privabi več deset tisoč obiskovalcev.
www.stockholmbier.se/2006

7. TRÜBINŠKA RAČJA DIRKA

- ★ **NEMČIJA, TÜBINGEN**
- ★ **7. OKTOBER 2006**
Vsako leto se okoli 7000 rumenih plastičnih rač, sitih dolgočasnega življenja v kopalni kadi, po reki Neckar odpravljajo bogati nagradi naproti. www.tuebingen-entenrennen.de

4. ZAGREBŠKI FILMSKI FESTIVAL

- ★ **HRVAŠKA (ZAGREB)**
- ★ **16.-21. OKTOBER 2006**
Filmski festival, primarno namenjen študentom in mladim, ki že od 2003 poteka v zagrebškem študentskem centru predstavlja tudi filme nagrajene na drugih evropskih festivalih.
www.zagrebfilmfestival.com

MEDNARODNI HALLOWEEN FESTIVAL

- ★ **ANGLIJA, LONDON (MILE END)**
- ★ **21. - 22. OKTOBER 2006**
V temnem času leta je noč čarovnic najpomembnejši festival, ki ga v Londonu popestrijo s predavanji, koncerti, kostumi in seveda pivom.
www.paganfestivals.fsnet.co.uk

DESIGNBLOK

- ★ **ČEŠKA, PRAGA**
- ★ **3.-8. OKTOBER 2006**
Na dnevih oblikovanja v Pragi se predstavljajo inovacije v mednarodnem in češkem oblikovanju. Glavni poudarek je na notranjem oblikovanju, pridružijo pa se tudi modni in grafični oblikovalci.
www.designblok.cz

NOVEMBER

SINTERKLAAS 2006

- ★ **NIZOZEMSKA, AMSTEREDAM**
- ★ **19. NOVEMBER 2006**
Nizozemska verzija Miklavža, ki v Amsterdam s svojimi pomočniki "pripluje" iz Španije, kjer preživlja preostale dneve v letu. Parada do 5. decembra nadaljuje pot po Nizozemski in se nato vrne domov.
www.amsterdam.nl

ZIMSKI TOLLWOOD FESTIVAL

- ★ **NEMČIJA, MÜNCHEN**
- ★ **29. NOVEMBER - 31. DECEMBER**
Eden največjih kulturnih festivalov v Evropi, ki dopolnjuje božično tržnico. Poudarek je na kabaretu, cirkusu in varietetu.
<http://tollwood.dynweb.m-online.net>

EUREKA FAIR

- ★ **BELGIJA, BRUSELJ**
- ★ **25.-27. NOVEMBER 2006**
Svetovna razstava inovacij, raziskav in novih tehnologij bo s pomočjo 500 sodelujočih iz 30 držav predstavila okoli 600 inovacij in novih patentov z različnih področij.
www.brussels-eureka.be

ART COLOGNE - NEW ART

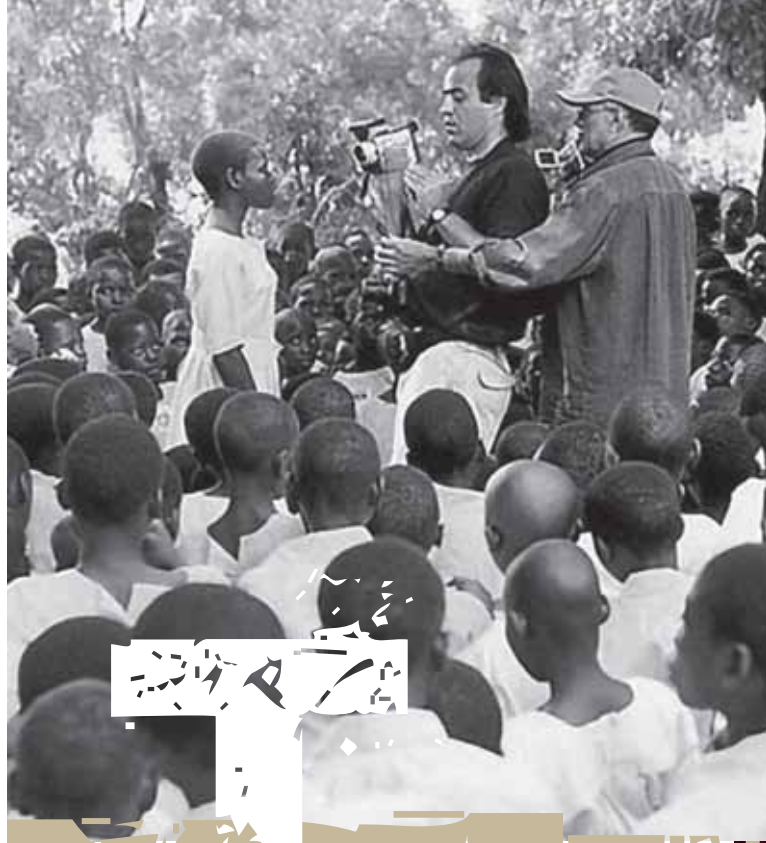
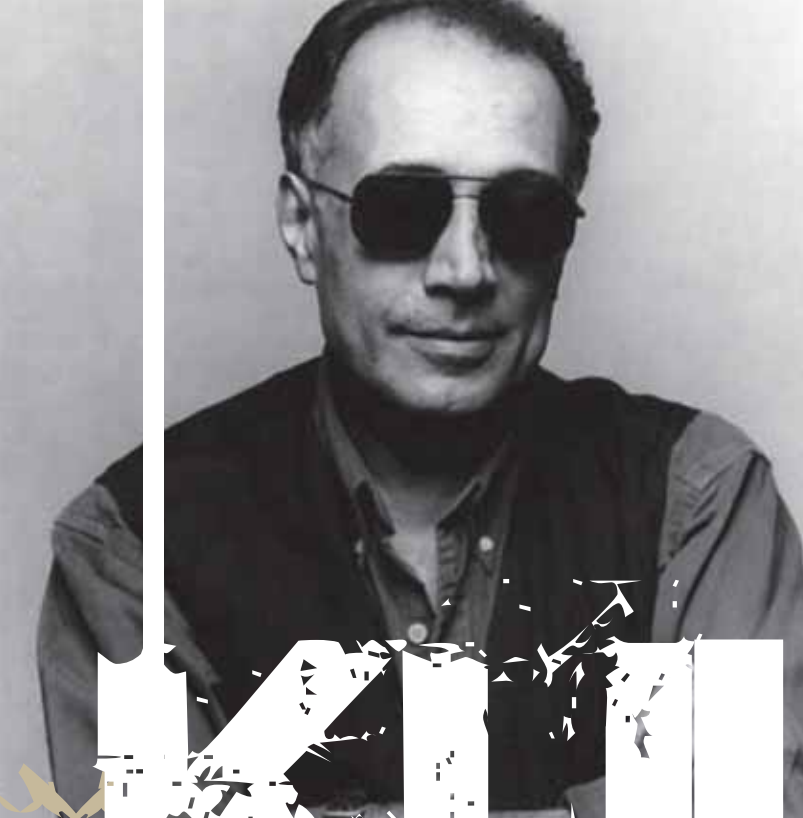
- ★ **NEMČIJA, KÖLN**
- ★ **1.-5. NOVEMBER 2006**
Eden največjih umetniških dogodkov v Nemčiji - festival sodobne umetnosti, kjer se bo v jubilejnem 40. letu vse vrtelo okoli teme 'open space' in bodo posebno pozornost, kot vedno, posvetili mladim umetnikom in njihovem delu.
www.artcologne.de

KARNEVAL BRIDGWATER GUY FAWKES

- ★ **ANGLIJA, BRIDGEWATER**
- ★ **3. NOVEMBER 2006**
Festival s stoletno tradicijo se že nekaj časa ponaša z veličastno osvetljeno povorko prek 140 vozil, ki jo dopolnjujejo poulična zabava, stojnice in živa glasba. Vse skupaj ponoči zaključijo ognjemot.
www.carnival.dsl.pipex.com/2000.htm

KARNEVAL V KÖLNU

- ★ **NEMČIJA, KÖLN**
- ★ **11. NOVEMBER 2006**
Vsako leto 11. novembra ob 11.11. uri se zgodi ena največjih uličnih zabav v Evropi, ko se začne ples in zabava na ulicah. Vrhunec dogodka je povorka z okrašenimi tovornjaki, traktorji in glasbenimi skupinami.
www.koelnerkarneval.de

OKUS FILM

ABBAS KIAROSTAMI ★ FILMSKI ARTIST

"Kiarostami represents the highest level of artistry in the cinema." Martin Scorsese

Abbas Kiarostami je znan predvsem po tem, da izredno rad nosi temna sončna očala in da v svoje filme rad vključuje prizore, ki se dogajajo v avtomobilu. Ali pa vsaj v njegovi bližini. Abbas je namreč izredno čustveno navezan na svojega štirikolesnega prijatelja. Je eden izmed najbolj kontroverznih iranskih režiserjev in eden najbolj cenjenih mednarodnih režiserjev v zadnjih desetih letih. V osemdesetih in devetdesetih, ko je Zahod Iračane sprejemal kot izredno negativne ljudi, je s svojimi filmi predstavil iranskega človeka. In njegovo umetniško plat.

BIOgrafija

Rodil se je leta 1940 v Teheranu, iranski prestolnici. Študiral je na teheranski univerzi na fakulteti za lepe umetnosti in leta 1970 na inštitutu za intelektualni razvoj otrok in mladostnikov uvedel filmski oddelek, ki je postal pomembno središče za sodobne iranske filmske ustvarjalce. Oddelek je vodil kar pet let. V istem času je Kiarostami, ki je začel s snemanjem oglasov in kratkih otroških filmov, režiral svoj prvi film *Kruh in ulica*. Posnel je še nekaj filmov, vendar je šele po iranski (islamski) revoluciji leta 1979 dosegel mednarodno priznanje. Pripada generaciji filmskih ustvarjalcev, ki so ustvarili tako imenovani »novi val«, iransko filmsko gibanje, ki se je začelo v šestdesetih. Leta 1997 je v Cannesu prejel Zlato palmo in leta 2003 prejel častni doktorat pariške École Normale Supérieure. Ni le filmski ustvarjalec, pač pa tudi fotograf, čigar dela so bila razstavljena po številnih svetovnih galerijah. Leta 1999 je tudi objavil svojo zbirko poezije.

FILMOgrafija

Na prepoznavna filmska tla je stopil šele leta 1977 s filmom *REPORT*. Po tem je snemal filme kot po tekočem traku. Gledalce je fascinirala preprostost njegovih filmov, ki so bili hkrati konceptualno kompleksni. Poetični, lirični, razmišljujoči, samorefleksivni in sofisticirani mešajo dokumentarnost s fikcijo in mnogokrat predstavljajo fikcijo kot dejstva in dejstva kot fikcije. Od njegovega prvega filma je minilo 36 let in od takrat je Kiarostami režiral še 33 filmov, od katerih so mnogi prejeli nagrado. Vseskozi Kiarostami ostaja zvest svoji državi in podajanju resnice in življenja, ki se dogaja znotraj nje. Leta 1990 je ustvaril enega svojih najbolj priznanih filmov, *VELIKI PLAN*, ki govori o ljubitelju filma, ki se pretvarja, da je režiser Mohsen Makhmalbaf. Ob filmu

le s težavo veš ali gledaš dokumentarec ali fikcijo. Film *OKUS ČEŠNJE* (zlata palma 1997) govori o zadnjem dnevu v življenju gospoda Badii, ki se odpravi v Teheran, da najde človeka, ki ga bo potem, ko si bo vzel življenje, pokopal. Film *DESET* je leta 2002 prikazoval stanje šestih žensk v desetih prizorih v sodobnem Iranu. Film, ki je tudi Slovence zelo navdušil, pa je brez dvoma *VETER NAS BO ODNESEL S SEBOJ*, ki je bil predstavljen na ljubljanskem filmskem festivalu leta 2000.

VETER NAS BO ODNESEL S SEBOJ (1999)

Film, ki je Kiarostamiju prinesel srebrnega leva, govori o skupini moških, ki se odpravijo v Siah Dareh, samotno kurdistansko vasico na severu Irana. Te moške vodi novinar iz Teherana. Nastanijo se v vasi, vendar nikomur ne povejo, zakaj. V vas so namreč prišli, da bi posneli posebni obred, ki ga tamkajšnji prebivalci izvajajo ob smrti bližnjih in zato čakajo na smrt stare ženice. Mladi fant, ki novinarju poroča o zdravstvenem stanju ženice, predstavlja vez med domačini in obiskovalci. Film je s svojo poetičnostjo in lepoto osvojil občinstva. S preprostimi prizori narave in življenja Iračanov ter medčloveških odnosov je Kiarostami ustvaril preprosto poetično zgodbo, ki gledalcu ostane vtisnjena v srce in um še dolgo po tem, ko se odvrtijo zadnji prizori.

KIAROSTAMI-zmi

- ★ "My car's my best friend. My office. My home. My location. I have a very intimate sense when I am in a car with someone next to me. We're in the most comfortable seats because we're not facing each other, but sitting side by side. We don't look at each other, but instead do so only when we want to. We're allowed to look around without appearing rude. We have a big screen in front of us and side views. Silence doesn't seem heavy or difficult. Nobody serves anybody."
- ★ "Good cinema is what we can believe and bad cinema is what we can't believe. What you see and believe in is very much what I'm interested in ..."

- ★ <http://movies.yahoo.com>
- ★ www.rottentomatoes.com
- ★ www.imdb.com

V MLADINSKEM INFORMACIJSKO SVETOVALNEM CENTRU INFOPEKA, KI DELUJE ZNOTRAJ ZAVODA PEKARNA –MAGDALENSKE MREŽE – DNEVNO ZBIRAJO, UREJAJO IN BREZPLAČNO POSREDUJEJO AKTUALNE, ZANESLJIVE, TOČNE, UPORABNE IN POPOLNE INFORMACIJE, PRIDOBLENE IZ RAZLIČNIH VIROV, PREDVSEM MLADIM MED 15. IN 29. LETOM STAROSTI.

INFORMACIJE NA DLANI

Brezplačno ti posredujejo informacije z naslednjih področij:

- ★ mobilnost mladih,
- ★ prosti čas,
- ★ formalno in neformalno izobraževanje,
- ★ kultura,
- ★ štipendiranje,
- ★ pomoč v stiski,
- ★ zaposlovanje,
- ★ zdravje,
- ★ stanovanjska vprašanja,
- ★ prostovoljno delo

Najdejo ti pravo informacijo, pa to še ni vse!

EURO<26

V Infopeki lahko do dopolnjenega 27. leta kupiš kartico **EURO<26**, ki ti ponuja v 38 evropskih državah več kot 10.000 različnih popustov in ugodnosti doma in v tujini (prevozi, potovanja, prenočišča, restavracije, kultura, rekreacija ...). Vse popuste si lahko ogledaš na www.euro26.si ali www.euro26.org.

NA SPLETU

Na spletki www.infopeka.org lahko najdeš poleg ažurnih informacij tudi obširno info bazo podatkov oz. povezav, s približno 900 organizacijami, ki delajo z oziroma za mlade v Sloveniji in tujini ter pomembne telefonske številke z petih področij: pomoč otrokom in mladostnikom, pomoč žrtvam nasilja, pravna pomoč, zasvojenost, motnje v prehranjevanju ...

DRUGE STORITVE

V Infopeki dobiš tudi Indeks neformalnega izobraževanja NEFIKS, da vanj vpisuješ vse, kar delaš poleg šolskih in študijskih obveznosti. Koristiš lahko tudi prost **DOSTOP DO RAČUNALNIKOV** za srfanje po internetu, pišeš seminarske, diplomske in druge naloge, dopise, prošnje za službo in si jih seveda tudi sprintaš. V **ČITALNICI** lahko prebiraš številne revije, časopise in stripe, lahko pa si jih tudi izposodiš in doma, v miru, prečitaš, kar te zanima. Pa tudi to še ni vse!

★ Želiš organizirati predavanje, delavnico ali koncert? Nudijo ti **POMOČ IN PODPORO** pri uresničevanju idej ter pri pripravi in izvedbi projektov.

★ V **MISC INFOPEKA** skrbijo za razvijanje tvojih kreativnih potencialov, vzpodbujajo pridobivanje novih znanj, praktičnih izkušenj in ti omogočajo prijetno druženje v kreativnih in izobraževalnih delavnicah, ki jih samo zate pripravljajo v novem šolskem letu. V oktobru bodo tako izvedli sklop **BREZPLAČNIH RAČUNALNIŠKIH DELAVNIC**, kjer se boš naučil dela v Word-u, Excel-u, PowerPoint-u ter srfanja po spletu (prijave do 15.10. 2006 na infopeka@infopeka.org).

★ Med krompirjevimi počitnicami (novembra) pa pripravljajo sklop delavnic z naslovom »DI-MU-TE« (Digitalna Multimedijaska Tehnologija), kjer boš spoznal osnovne značilnosti digitalnih multimedijskih naprav in njihovo pravilno rokovanje, na koncu pa boste vsi udeleženci izdelali kratki film. Več informacij o delavnicah dobiš na tel: 02 300 68 50 ali 041 481246.

★ Za vse, ki imate učne težave, težave vedenja in čustvovanja ter težave v komunikaciji in medsebojnih odnosih ali kakršnekoli druge težave, je na voljo **INDIVIDUALNO SVETOVANJE**, ki ga izvaja zunanja strokovna sodelavka. Pomoč je brezplačna.

Ali svojo stisko utapljaš v hrani, se tvoje misli neprestano vrtijo okoli hrane, preštevaš kalorije in ne veš, kako s tem prenehati? Ponujajo ti možnost vključitve v **SKUPINO ZA POMOČ DEKLETOM Z MOTNJAMI HRANJENJA**. Če pa se iz kakršnegakoli vzroka ne želiš priključiti skupini, ti ponujajo tudi individualno svetovanje.

★ Če misliš, da imaš dovolj energije in časa za pomoč vrstnikom, te mika nekaj novega, ideje kar kipijo iz tebe, se pridruži skupini **PROSTOVOLJCEV**. Z novimi aktivnostmi začnejo v mesecu oktobru, tako da se jim lahko pridružiš na informativnem sestanku 9. oktobra 2006, ob 11:00 ali 16:00 ali 10. oktobra 2006, ob 11:00 ali 16:00 uri.

Zato! PRIDI, POKLIČI ali MEJLAJ! Z veseljem se bodo potrudili zate, pobrskali za odgovorom na katerokoli vprašanje, se s tabo pogovorili, ti svetovali, pri vsem pa spoštovali tvojo zasebnost in anonimnost.

MISC INFOPEKA informira, svetuje, spodbuja in zagovarja BREZPLAČNO!

VEČ INFORMACIJ

MLADINSKI INFORMACIJSKO-SVETOVALNI CENTER INFOPEKA

★ Ob železnici 16, Maribor / 02 300 68 50 / 041 481 246 / infopeka@infopeka.org / www.infopeka.org

★ od ponedeljka do petka med 10:00 in 18:00

MISC INFOPEKA

STRIP IN ANIMACIJA KAKRŠNEKOLI VRSTE IN POREKLA SO V SLOVENIJI LE STVAR SUBKULTURE, ZATO SO SREČANJA NJIHOVIH LJUBITELJEV MAJHNEGA FORMATA. TODA PRI NAŠIH SOSEDIH, PREDVSEM ZAHODNIH, JE STRIP ŽE DOLGO LEGITIMEN HOBI MLADEGA IN STAREGA, KI JE PRERASEL V UMETNOST ZBIRANJA. ITALIJANSKA SREČANJA SO ZATO PRAVI SEJMI, KI TRAJAJO PO VEČ DNI SKUPAJ IN SPREJMEJO PO VEČ TISOČ OBISKOVALCEV, KI PRIPOTUJEJO IZ VSE EVROPE – TUDI IZ SLOVENIJE. MED NAJVEČJIMI TOVRSTNIMI SEJMI JE NEDVOMNO LUCCA COMICS & GAMES, KI BO TUDI LETOS POTEKAL OD 28. OKTOBRA DO 12. NOVEMBRA.

SEJEM STRIPOV IN IGER

Sejem Lucca Comics & Games (www.luccacomicsandgames.com) bo potekal v zahodno italijanskem mestu Lucca (nedaleč od Firenc), glavno dogajanje pa bo med 1. in 5. novembrom. Te dni bodo namreč odprte množice stojnic, na katerih lahko zbiralci nakupujejo, za razliko od ostalih dni, ko bo odprta samo razstavna sekcija različnih italijanskih striparskih šol. Pogled na razstavišče tako velikega sejma je izjemen, posebej ko se zavedaš, da ga polnijo ljudje prav taki, kot si sam – veliki beli šotori gostijo ljubitelje stripov, animacije, iger in fantazije.

UMETNIŠKA PLAT

Pomemben del tovrstne ljubiteljske kulture je prav ustvarjanje, zato so sejmi namenjeni tudi razstavljanju figuric, risb in slik pa tudi samih sebe, saj se mnogi ljubitelji ukvarjajo tudi z izdelovanjem kostumov, ki jih nato predstavljajo sami; bodisi kot modeli ali pa celo kot igralci – posamično ali v skupinah. Ti kostumi so lahko vse od preprostih do kompliciranih ali trenutno aktualnih (Pirati s Karibov). Vsi najljubši junaki stripovskega, fantazijskega, znanstvenofantastičnega in animejskega sveta se lahko v roku parih ur sprehodijo mimo vas, medtem ko se drenjate pred stojnicami. Med njimi pa, če imate srečo, lahko najdete tudi slavne italijanske striparje, ki pridejo oglaševat svoje izdelke.

TRGOVSKA PLAT

Nakupi na tovrstnih sejmih so nekaj posebnega zato, ker je na enem prostoru izbira velika in je zato lažje najti kaj zanimivega, kadar nimaš v mislih ničesar specifičnega, istočasno pa je to pravo prekletstvo, kadar iščeš samo kakšen točno določen zvezek iz maja 2002. Na italijanskih sejmih je sreča tudi v tem, da so med razstavljalci posamezne trgovine, ki razprodajajo stare zaloge in so zato cene nižje, kot če bi stripe kupili v njihovi prodajalni, medtem ko se nemških sejmov udeležujejo založbe s povsem običajnimi cenami. Tekmovanja, ki se jih je na sejmih mogoče udeležiti, so, poleg kostumografskih, še kvizi ter različne namizne igre – strateške ali igre s kartami. Tako kot pri kostumiranju, gre tudi pri strateških igrah za razkazovanje personaliziranih vojsk in terenov. Vsekakor je samo nakupovanje še najmanjši razlog za obisk takega dogodka, izlet brez fotoaparata pa skoraj zločin.

STRIPOVSKO/ANIMACIJSKE PRIREDITVE

CONNICHI

15.–17. SEPTEMBER 2006

KONGRESS PALAIS, KASSEL, NEMČIJA
www.connichi.de

ANIM'EST

19.–20. NOVEMBER 2006

PALAIS DES CONGRES, NANCY, FRANCIJA
www.anim-est.net

FUMETTOPOLI

23.–24. SEPTEMBER 2006

HOTEL EXECUTIVE, MILANO, ITALIJA
www.fumettopoli.com

AUCHINAWA

30. NOVEMBER–3. DECEMBER 2006

QUALITY HOTEL, GLASGOW, VB
www.auchinawa.org.uk

F.A.C.T.S.

14.–15. OKTOBER 2006

ICC, GHENT, BELGIJA
www.facts2005.com

FUMETTOPOLI

2.–3. DECEMBER 2006

HOTEL EXECUTIVE, MILANO, ITALIJA
www.fumettopoli.com

ANIMACO 2006

3.–5. NOVEMBER 2006

FONTANE-HAUS, BERLIN, NEMČIJA
www.animaco.de

MALA ŠOLA ILUSTRACIJE

PREDEN SE SPRAVIM K RISANJU, SI ZAMISLIM POZO, IZRAZ NA OBRAZU IN STIL ILUSTRACIJE. TOKRAT BOMO ZA ILUSTRACIJO UPORABILI CHIBI STIL (CHIBI V JAPONŠČINI POMENI MAJHEN), KI SE NAJVEČKRAT UPORABLJA V ANIMEJU/MANGI.

Krog je preprost začetek vsake ilustracije ... Narišeš krog, ki bo predstavljal glavo lika. Ponavadi je pri chibi stilu lik velik za dve glavi, telo je v primerjavi z glavo vedno manjše. Za pomoč narišeš še smerne črte, ki ti bodo pomagale pri postavitvi oči in ust. Spodnji del kroga podaljšaš in narišeš čim bolj zaobljenega, ob straneh pa začrtaš dva polkroga, ki predstavljata ušesi.

Na čim bolj preprost način začrtaš ovalno obliko majhega telesa, ki ga bo kasneje pokrival kos oblačila. Noge so rahlo ukrivljene na notranjo stran ter spominjajo na noge majhnega dojenčka. Med obema nogama je vedno majhen presledek, saj brez njega telo ne bi bilo prepoznavno.

Frizura je pomemben del lika. Tukaj se odpira nešteto možnosti raznovrstnih dolžin in oblik. Triki v risanju las je, da imajo čim manj črt. Črte se šele zgostijo pri konicah. S to potezo narediš skico las čisto, brez nepotrebne premišljenosti, kako lasje padajo. Pusti težje korake za konec. Naknadno narišeš še roki, ki ponavadi segata tja do začetka nog.

Po končanem obrisu telesa se spustiš v podrobnosti. Oči pri chibi stilu predstavljajo nedolžen in prikupen pogled lika in so zelo poudarjene. Zasedejo največji del obraza, obrvi so tanke. Nasprotje oči pa sta še ostala dela obraza: nos, ki ga pri največ ilustracijah lahko kar spustiš, in zelo majhna usta. Tak način postavitve je standard v japonski animaciji in poudarja nežnost in milino obraza. Izraz na obrazu nam lahko pove marsikaj, prav tako pa da ilustraciji dušo in osebnost.

Za konec skice je ostalo samo še oblačilo. Tudi tukaj obstaja pestra izbira stilov in kosov oblačil. Lahko se odločiš npr. za enodelno obleko ali pa hlače s športno majico, karkoli bo pristajalo liku. Triki pri oblačilih je ravno tako preprostost. Pri kombinaciji majice in hlač majico narediš malce daljšo, tako da izpod nje kuka majhen del hlač (ponavadi so to kratke hlače). Pri oblekah pa narišeš tako dolžino, da se vidijo noge. Za čevlje preprosto pobarvaš mahjen kos spodnjega dela nog. Modni dodatki so pri takih prikupnih likih tudi skorajda obvezni. Lasne sponke, mašnice v čopkih, zapestnica z obeskom, torbica, klobuk ... skratka dodaš lahko vse, kar ti pride na pamet.

Vektorizacija. Na voljo je kar nekaj vektorskih programov npr. Corel DRAW, Adobe Illustrator itd. Sama uporabljam Corel DRAW, ker je to prvi vektorski program, s katerim sem začela.

Skico poskeniraš in odpreš (v katerem koli vektorskem programu) in čez njo najprej začrtaš osnovno obliko. Ko končaš, po želji odebeliš skrajno zunanjo črto. Ta poteza naredi sliko samostojno in jo lahko uporabimo tudi kot sliko na vizitki, znački, logotipu ...

Končano vektorsko sliko preneseš v program za slikanje (Adobe Photoshop, Open Canvas, Corel Photopaint ...) in tam za začetek rahlo zamegliš (zabluraš) skico (outline). To omogoči, da slika postane bolj mehka. Nato se spraviš na barvanje. Najprej pobarvaš vse dele z osnovno barvo brez senčenja. Pri barvanju je dobro imeti za vsak korak svoj nanos (layer). S tem si prihraniš razne težave, ki se pojavijo pri nadaljnjem detajliranju.

Čaka te samo še senčenje in podrobnosti, kot so: teksture, svetlobne igre itd. Pri senčenju navidezno izbereš točko, s katere strani bo padala svetloba, nato izbereš barvo, ki je par odtenkov temnejša od podlage. Sledi senčenje delov, ki jih svetloba ne doseže. Pri preprosti ilustraciji ni potrebno osenčiti vsega. Po senčenju oblikuješ še lase. Uporabi vsaj dva odtenka barve podlage, svetlega in temnega. Tukaj zelo prav pride grafična tablica, saj je črte veliko lažje narisati s svinčnikom kot pa z miško. Kot pri skici, se tudi tukaj črte začnejo gostiti proti konicam las. Za konec še potegneš svetlobno črto v nazobčani obliki.

Pomembno vlogo pri slikah igrata tudi senčenje in svetlitev oči, saj oči brez blešča delujejo mrtve. Začneš s senčenjem. S temnejšo barvo po notranji strani obrobiš oko. Nato pod zenico za par odtenkov svetlejšo barvo naneseš po sredini »praznega« prostora. Dodaš še za en odtenek svetlejšo barvo, nato pa z belo zarišeš tanke črtice. Narišeš še svetlobni odboj z belo barvo in oči so dobile svoj blešč. Ostane ti samo še tekstura oblačila. Lahko se odločiš za preprosto enobarvno obleko, ali pa ji narišeš razne vzorce.

CHIBI STIL

ABCD ELEKTRONIKE

ČE SI SE KDAJ KOLI ZNAŠEL NA ZABAVI, KI JE BILA ZARADI OBISKOVALCEV IN NOTRANJE OPREME NAJBRŽ NAJBOLJ ZANIMIVA V TVOJI OSEBNI PARTY ZGODOVINI IN NI BILA RAVE, POTEM JE BILA NAJBRŽ ELECTROCLASH. SO TE OBKROŽALE NENAVADNE PUNK/DISCO PRIČESKE, ŽE SKORAJDA PIKOLOVSKA GLAMURNA UREJENOST, BIZARNI MAKE-UPI, UDEJANJANI VESOLJSKI KONCEPT DVOSPOLNIKA IN TE JE V SPLOŠNEM BEGALO DEJSTVO, DA NE VEŠ, ALI SI SE ZNAŠEL NA RAJANJU ZAPRTEGA ODDELKA MESTNE UMOBOLNICE, NA PRIVATKI ANDYJA WARHOLA, ALI STATIRAŠ V VAMPIRSKEM GOTSKEM FILMU ALI PA SI SREDI SVOJIH NAJBOLJ BIZARNIH SANJ? JA, TO JE ELECTROCLASH. VSEKAKOR – NADVSE ZABAVNO, DRUGAČNO IN NAVDUŠUJOČE!

Gre za stil oblačenja, glasbe in obnašanja, ki zaobjema novi val (new wave), punk in elektronsko plesno glasbo s postindustrijsko noto ter vamp seksualnostjo. Žam prevevajo kič, blišč in fetiši, seksualnost se spogleduje s predponami homo, trans, bi in metro. Pri glasbi gre za kombinacijo elektropopa osemdesetih, novega vala in italo diska, zvoku pa so dodani še sintesajzerji in ritem mašine. Poceni synth-pop zvok se tako pomeša s hladom novega vala. Vizualno se clash-isti v osnovi navdihujejo pri pop art artistu Andyju Warholu in modni oblikovalki Vivian Westwood (pasje ovratnice, varnostne sponke ...) s stilom nemške skupine Kraftwerk in avantgardnih njujorskih ikon ter podobo disco/glamrock/pop pevcev iz osemdesetih: Boy George, Nina Hagen, David Bowie, Eurythmics, pri katerih je svoje čase veljalo zlato pravilo, da make-up-a nikoli ni preveč.

Electroclash se je razvil konec devetdesetih v nekaterih mestih, kot so: Berlin, München, New York in Detroit. V ZDA je stil doživil razmah med leti 2000 in 2002 v pojavnosti klubske kulture, ponavadi pa so se teh zabav udeleževali večinoma geji, ki so jim rolali in mo-jali transeksualni didžeji. Electroclash je še danes pomemben del gejevske in goth scene, vsako leto pa se organizira kar nekaj electroclash festivalov.

Nekatere electroclashovce smo lahko videli pri nas, domače barve pa učinkovito brani ekipa ljubljanskih didžejev, ki organizirajo občasne zabave. Med electroclash artiste se prištevajo Chicks on speed, Larry Tee, Dj Hell, Felix The Housecat, I-F, Atomizer, Fisherspooner, Ladytron, Peaches, Swayzak, Tiga, Lesbians On Ecstasy, Miss Kittin, My Robot Friend, Gay Pimp, Le Tigre, in drugi.

- ★ www.electroclash.com
- ★ www.trendcentral.com/trends/
- ★ www.euroclash.com

★ MISS KITTIN

Caroline Herve je francoska vokalistka, didžejka in producentka, ki smo jo imeli pred nekaj leti priložnost videti tudi pri nas. Zanj je bilo odločilno srečanje z Dj Hellom, ki jo je povabil, naj izda ploščo pri njegovi založbi. Sodeluje z Ellen Allien, Svenom Vathom, The Hackerjem in drugimi ter je veliko na turnejah. Pri svojih nastopih kombinira avtorsko glasbo z znanimi elektro komadi, med njene najbolj znane electroclash komade pa spadata "1982" in "Frank Sinatra". Po izobrazbi je grafična oblikovalka in vizualna umetnica, kar je razvidno tudi iz njene internetne strani, kjer lahko pokukate tudi v njen dnevnik.

- ★ www.misskittin.com

★ DJ HELL

Helmut Josef Geier je eden izmed evropskih pionirjev electroclasha, ki je začel delovati v Münchnu in dandanes velja za underground ikono. Pri svoji produkciji kombinira industrial, techno, ebm (electronic body music), dark house, acid, disco in punk. Večkrat je bil nominiran ali razglašen za najboljšega didžeja, prav tako pa je njegova založba Gigolo Records tudi požela veliko pohval; med drugim je na njej izdajal Jeff Mills. Leta 1992 je zaslovel s hitom "My definition of house music", z didžejanjem pa se ukvarja že več kot dvajset let.

- ★ www.djhell.de
- ★ www.djhell.co.uk

ELECTROCLASH

★ FISCHERSPOONER

Nekateri smatrajo ta art kolektiv, ki ga sestavljata Casey Spooner in Warren Fischer, za začetnika novega electroclash gibanja. Skupino tvori še nekaj pretežno odštekanih umetnikov, ki se postavljajo z bizarnimi kostumi, saj se nemalokrat preoblačijo v albino volkodlake in zlobne barske plesalke. Proslavil jih je komad "Emerge", njihova muzika pa je zmes surove punk drže, natančno zasnovanih besedil in modernih zvokov.

★ www.fischerspooner.com

★ TIGA

Tiga Sontag je mlad kanadski producent in DJ, ki ima za sabo že lepo število remiksanih komadov, med zvezde pa ga je lansiral "Sunglasses at night". Na svoj prepoznaven način je vtisnil pečat komadom, ki so jih posneli Bran Van 3000, Depeche mode, Cabaret Voltaire, LCD soundsystem, Pet Shop Boys, Moby, The Kills in drugi.

★ www.tiga.ca

ELECTROCRASS

Je pojav, ki se je pojavil na začetku leta 2005 ter predstavlja podkategorijo electroclasha. Zvoki so lo-fi sinstetisajzerji, trdi beati in napol govorjena besedila, ki se običajno navezujejo na temo seksa.

★ PEACHES

Merrill Nisker je ena izmed vidnejših ženskih ikon sodobne elektro scene. 38-letna bivša učiteljica iz Kanade, ki najbolj razvpito raziskuje domene seksualnosti, nenehno provocira in podira stereotype. Nemalokrat s svojim vulgarnim izražanjem preseže meje dobrega okusa. Vsekakor poslušalcem ne pozabi podeliti par nasvetov, vezanih na različne seksualne prakse ("two guys for every girl!"). Sama piše glasbo, ki jo tudi z vulgarno erotičnim, na trenutke zelo seksističnim

glasom odpoje ter zaigra vse inštrumente. Pri svojih komadih se osredotoča na čustvene in seksualne odnose med ljudmi. O njenih izdelanih nastopih in bizarnih oblačilih se še dolgo govori, po komadu "Fuck the pain away" pa je poimenovana tudi klubski večer v Brightonu. To poletje se Breskvica odpravlja na tumejo z Nine Inch Nails, pred kratkim pa je izdala svoj tretji album "Impeach my bush". Njeno muziko smo lahko slišali v filmu "Izgubljeno s prevodom", v preteklosti pa je sodelovala s Pink in Iggyjem Popom.

★ www.peachesrocks.com

★ www.fatherfucker.net

DANCE-PUNK

Je vrst sorodna electroclashu, ki jo nekateri imenujejo tudi disco punk, in je v zadnjem času dosegla kar visoko stopnjo priljubljenosti. Gre za kombinacijo pozne novejšje elektronike in punk rocka, stil pa izhaja iz poznih sedemdesetih, ko so nekateri kitarski bendi pri svojem ustvarjanju začeli malce eksperimentirati. V osemdestih je s hitrim razmahom plesne muzike smer dobila še malce več elektronskega zaleta, a se še vedno drži na solidnih rock temeljih, ki jim umetno dihanje dajejo novodobni elektronski beati. Mednje se prištevajo The Rapture, LCD Soundsystem, Black eyes, Liars, Radio 4 in drugi.

★ LCD SOUNDSYSTEM

LCD soundsystem so dobitniki grammyja za najboljši dance/electro album leta 2005, po tem, ko so se tri leta poprej na lestvice prebili s svojim singlom "Losing my edge". Gre za projekt Jamesa Murphyja, soustanovitelja dance-punk založbe DFA Records, ki ga na nastopih v živo spremlja še štiričlanska ekipa glasbenikov. Njihova glasba je mešanica rocka, punka, disca in housea.

★ www.lcdsoundsystem.com

MUSE: BLACK HOLES AND REVELATIONS

Muse so padli v črno luknjo in doživeli razsvetljenje. Da se razumemo, nadobudni Angleži nikdar niso ustvarjali slabe glasbe. Vendar je na njihovi novi plošči nekaj, česar prej niso poznali. Kompleksne melodije, ubrani toni, skorajda simfonije. Tista štiri leta, ki so jih preživali v pripravljajanju tega novega albuma, so končno dobila ne le izdelek, pač pa smiseln in čakanja vreden manifest. Če si misliš, da te čaka vesela glasba, se motiš. No, pa saj že naslov pove svoje. Z namenom osvojiti Ameriko niso naredili vesele pop plošče, ampak ostajajo zvesti svojim koreninam. Trdijo, da na svetu ni upanja, ni pravice in je tudi nikdar ni bilo. Njihova glasba je še vedno temačna, vendar ne brez energije. Vsaka skladba je poglavje zase. Kaj poglavje, svet zase! Ne zabijajo časa z nepotrebni komadi, ki bi »zafilali« prazen prostor na CD-ju. Melodični rock, ki ima sicer nezdravo in na trenutke depresivno sporočilnost, je prijeten 'cukr' za tvoja ušesa. Nekdo je zapisal, da so Muse kot Led Zeppelin, ki ima za glavnega pevca Beethovna. Ludwig verjetno ne bi imel nič kaj dosti proti.

THOM YORKE: THE ERASER

Radiohead so ustvarili popolnoma svojevrsten zvok na glasbeni sceni in ljudje jih imajo bodisi radi bodisi jih sovražijo. Eno je gotovo – Thom Yorke, pevec skupine Radiohead, ima nezamenljiv glas in ne moreš se zmotiti, da poslušáš Radiohead. Nič čudnega, saj se zdi, kot da je precej skladb na albumu pravzaprav takih, ki se na redne albume skupine žal niso uvrstile. Kljub vsemu album zveni, kot da band (Radiohead) ni popoln in kot da sta šla dva na dopust. Elektronski album, narejen s preprostimi toni in z glasbo, h kateri včasih melodija vokala skorajda ne pristoji. Zdi se, kot da je Yorke v resnici blazno čudaški (in če si misliš, da to veš, ko poslušáš Radiohead, še nisi slišal nič!) in da se v skupini pravzaprav kar malce zadržuje. Tu pa je njegova posebnost butnila na plan. Zanimivo je le, da bi pričakovali dolg slap na novo odkrite čudaškosti, pa je album dolg le 9 skladb. Skorajda EP. Vendar Thom sam opozori, da nikar ne analizirajte glasbe ali besedil, saj ima šele celota pravi smisel. Patos v elektronski obliki.

CD

NOVOSTI

LENINE: LENINE

Brazilski pevec, skladatelj, aranžer, glasbenik in producent je postal eden izmed brazilskih ljubljencev, saj ga ljubi občinstvo, njegovi glasbeni kolegi in celo kritiki. V simpatični brazilski portugalsčini pripoveduje zgodbe o svoji ljubljeni deželi. Njegov sodobni pop se razlikuje od vsega ostalega, saj nosi vročo (ali naj raje rečemo vročično?) noto brazilskega temperamenta. Njegova glasba kipi od ritma, vendar to ne pomeni, da ne veš, kateremu slediti. To pomeni, da lahko slediš kateremukoli in si premišliš sredi pesmi, pa bo še vedno nosila tako prijeten brbotajoč občutek, da ob pozibavanju sploh ne boš odprl oči. Brazilci imajo prav: ljudje lahko čutimo na toliko različnih načinov. In prav to nam skuša pokazati Lenine. Vse različne sestavine njegove glasbe pa so med sabo tako mojstrsko zmešane, da ti ne preostane drugega, kot da Lenina vzljubiš. Njegove skladbe nosijo pridih hip-hopa, popa, veselja in sreče s ščepcem tradicionalne brazilske glasbe. To je tista glasba, ki ne ostane v krvi, pač pa zdrvi naravnost do srca.

INDIA ARIE: TESTIMONY VOL. 1, LIFE & RELATIONSHIP

India je dobro poznana filantropistka, ki izredno rada pomaga vsem, ki so pomoči potrebni. Punca, ki igra saksofon, klarinet, trobento, kitaro, francoski rog in flauto, ima tudi neverjeten glas, ki vas prevzame in začara. Njeno prvo Pričevanje govori o življenju in medčloveških odnosih. Besedila niso preprosta, v lahkotnih r'n'b tonih se skriva globoka sporočilnost, ki ti bo zlezla pod kožo, še preden se boš zavedel. Plošča se začne z molitvijo, ki ti da občutek, kot da India prosi za blagoslov tega albuma. Hkrati pa prosi za pogum, da bo upala ljubiti z odprtim srcem. S tem se začne potovanje, na katerega si vabljen skupaj z njo. Življenje je potovanje samo, ne cilj ali destinacija, in India ti skuša to predstaviti na svoj način. Vsi delamo svoje napake, vsi smo nepopolni, pomembna je ljubezen. Ljubezen, zadovoljstvo (s samim sabo), sreča, spiritualnost, intelekt, dajanje in prejemanje, notranjost, ne zunanost, izboljšanje samega sebe, sprejemanje drugih, moč. Sladki toni r'n'bja, kitare, gospela, popa, hip-hopa in celo countryja. India je na svoj način predstavila The Heart Of The Matter legendarnega pevca skupine Eagles in .... Don, brez zamere, komad zveni, kot da je vedno želel biti r'n'bjevski.

DIGITALNE

GALERIJE

VERJETNO SE TI JE NA RAČUNALNIKU NABRAL ŽE KAR ZAJETEN ARHIV DIGITALNIH FOTOGRAFIJ IN MNOGE MED NJIMI SO RES ZANIMIVE IN VREDNE, DA BI JIH KOMU POKAZAL. NAČINOV, KAKO SI OGLEDATI DIGITALNE FOTOGRAFIJE, JE MNOGO.

Na hitro se jih da pogledati kar na fotoaparatu direktno iz spominske kartice, ali pa fotoaparat preko video kabla direktno priključiš na TV sprejemnik, vendar pri tem slika mnogokrat premočno utripa, da bi bil ogled fotografij v pravo zadovoljstvo.

Tudi prenašanje fotografij po cedejih, USB ključkih, DVD-jih in še čem, da bi jih lahko nato pokazali na računalniku, je včasih precej nepraktično. Dostikrat se namreč zgodi, da se fotografij ne da ogledati na nekaterih računalnikih, ker programska oprema ne ustreza ali pa ne podpira določenih ukazov za prikazovanje digitalnih fotografij. Verjetno se je tudi tebi že kdaj zgodilo, da te je po ogledu fotografij bolel vrat, ker program za prikazovanje ni podpiral avtomatske rotacije fotografij v pokončnem formatu.

SPLETNE GALERIJE

Zanimiva in praktična rešitev pa je, če si na spletu urediš galerijo svojih fotografij. Mnoge strani ponujajo zastojni prostor na strežniku, nekatere med njimi pa imajo že vnaprej pripravljene galerije in program za prikazovanje (projekcijo) fotografij. Vse, kar potrebuješ potem, ko so fotografije uspešno naložene v tvojo galerijo, je računalnik in povezava z internetom. V galeriji si ponavadi lahko zbiráš barvo odzadja in velikost fotografij ter dodaš spremni tekst in podatke o fotografijah, nekatere pa nudijo tudi druge funkcije.

Najpomembnejše pa je, da lahko povežemo do vaših fotografij na spletu pošljete prijateljem tako, da si jih lahko ogledajo, ko imajo čas.

Internetne galerije, kjer lahko brezplačno hraniš svoje digitalne fotografije: www.webshot.com, www.flickr.com, www.fotki.com.

SPLETNI FORUMI

Za tiste, ki bi se radi s fotografijo ukvarjali bolj resno, pa obstaja kar nekaj kvalitetnih fotografskih strani, kjer lahko preko forumov in člankov izveš veliko o fotografiji in fotografiranju. Ponavadi imajo tudi svoje galerije, kjer člani ocenjujejo fotografije in dajejo napotke za izboljšanje fotografskih znanj. Včasih so dobre kritike tisto, kar potrebuješ, da bi izpopolnil svoj odnos do fotografije in kvaliteto fotografij samih.

KAKO PRIPRAVITI FOTKE ZA SPLET

In še nekaj tehničnih napotkov za objavljanje fotografij na spletu:

★ fotografije naj ne bodo večje kot 800 x 600 pikslov, zato jih je ponavadi potrebno pomanjšati v programu za obdelavo fotografij. Ko fotografije pomanjšaš, jih je dobro, še preden jih shraniš v jpg formatu, malenkost izostriti in dodati nasičenost barv, tako bodo na ekranu bolj zaživele.

★ če uporabljaš malo boljši digitalec, pa je dobro vedeti, da je barvni način za prikazovanje na internetu vedno sRGB. Nekateri aparati imajo nastavitve Adobe RGB, ki pa ga običajna programska oprema na računalniku ni zmožna prikazati in fotografije izpadejo blede.

FOTO NOVICE

★ Boj za milijone pikslov se nadaljuje: novi **PANASONIC** Lumiks DMC-LX2 je prvi digitalni kompaktni fotoaparat, ki premore senzor z ločljivostjo več kot 10 milijonov pikslov, panoramskim načinom fotografiranja in neverjetno občutljivostjo (ISO 3200).

FOTO RAZSTAVE

★ ALEŠ BARAVNIČAR: POP!

Razstava POP! je prikaz večletnega sodelovanja z najbolj znanimi obrazi iz slovenske estrade. Z njimi se skozi fotoaparat poigrava, odkriva njihov značaj in temperament prek njihove zunanje podobe ter jim včasih dodeli drugačne družbene vloge.

Ljubljana, Cankarjev dom / 13. september – 15. oktober 2006 / www.cd-cc.si

★ LUCIANO MONTI: ITALIJANSKA POKRAJINA

Luciano Monti je mednarodno priznan italijanski fotograf. Tokrat se bo predstavil s fotografijami italijanske pokrajine vse od sipin Sardinije, sicilijanskih vinogradov in osamljenih platan v pokrajini Friuli do snega na gričih Berici in lepote jezer blizu Mantove.

Ljubljana, Cankarjev dom / 22. oktober – 17. december 2006 / www.cd-cc.si

FOTO DELAVNICE IN SEJMI

★ FOTOGRAFIRAJ.BLOKE.SI

Zadnja iz serije štirih foto delavnic bo potekala od 21. do 22. oktobra 2006 na Blokah. Zaključek s podelitvijo priznanj in nagrad ter odprtje pregledne razstave s slikami iz delavnic bo 16. decembra 2006.

<http://fotografiraj.bloke.si>

★ PHOTOKINA 2006

V Kölnu bo od 26. septembra do 1. oktobra 2006 potekal največji svetovni fotografski sejem Photokina. Sejem se organizira vsaki 2 leti, letos pa je pričakovati obilo novitet s strani največjih proizvajalcev fotografske opreme.

www.photokina-cologne.com

FOTOGRAFIJA NA SPLETU

Nekaj resnejših fotografskih strani z galerijami članov in zanimivimi forumi:

★ www.photosig.com

★ www.photo.net

★ www.deviantart.com

JESEN JE ČUDOVITI ČAS ZA POTOVANJE. ZADUŠLJIVE VROČINE NI VEČ, HORD TURISTOV TUDI NE IN LAHKO SE V MIRU ODPRAVIŠ POGLEDAT VSE TISTE KONČKE SVETA, KI SO NAVADNO TAKO ZASEDENI, POLNI KOT MRAVLJIŠČE IN OB NJIH IZGUBIŠ ŽIVCE. MI TE TOKRAT VABIMO NA TRI RAZLIČNA POPOTOVANJA. KATEREGA SI BOŠ IZBRAL, JE POPOLNOMA TVOJA ODLOČITEV.

KLASIČNE STRAŠLJIVE ZGODBE

BRAM STOKER: DRACULA

Če si pri volji, pojdi z nami v daljno preteklost. Kdorkoli te zgodbe še ni prebral, se bo najbrž naglas zasmejal moji naslednji trditvi. Dracula je ena izmed največjih ljubezenskih zgodb, kar jih je stara šola, in z njo Bram Stoker, lahko ustvarila. Razpita zgodba o Lordu Draculi, gospodarju nemrtvih, ki ponoči vstane iz svoje krste, da bi pil kri živim ljudem, je nedvomno fantastičen material za vsakogaršnje nočno moro. Zgodba, ki je povedana z mnogih različnih vidikov, je ena izmed tistih, ki jo vsakdo pozna, a jo je le malokdo prebral. Preden je Anne Rice predstavila Lestata in Buffy svoje sovražnike, je Bram Stoker leta 1897 objavil zgodbo o transilvanskem temačnežu, ki išče nove žrtve in svojo večno ljubezen.

★ Mary Shelley: FRANKENSTEIN

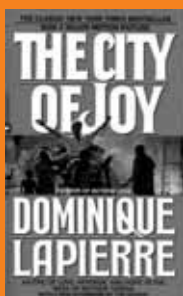
Mary Shelley je redka ženska, ki je znala s svojim nerodnim slogom ustvariti grozljivo zgodbo o Dr. Victorju Frankensteinu, briljantnem znanstvenem umu z eno veliko obsedenostjo: igrati boga. Ustvari živo bitje, a bog ga kaznuje in bitje spremeni v pošast.

★ Edgar Allan Poe: KONEC USHERJEVE HIŠE IN DRUGE ZGODBE (Tales of Mystery and Madness)

Poe je sicer znan kot poet, a je tudi fantastičen pripovedovalec zgodb, ki ti bodo postavile kocine pokonci in boš zaradi njih previdno ugašal luči.

BELI ČLOVEK V ŠIRNEM SVETU

DOMINIQUE LAPIERRE: MESTO RADOSTI

Lahko se z nami odpraviš na barvite indijske ulice, v Kalkuto. Najrevnejšemu predelu tega mesta, kjer ljudje živijo v prostorih, zbitih skupaj iz pločevinastih ostankov, rečejo Anand Nagar ali Mesto radosti. Življenje v tej indijski revščini je predstavljeno s strani francoskega duhovnika, ameriškega zdravnika in indijskega voznika rikše. Lapierre je preživel veliko časa v Indiji med revnimi in bolnimi ljudmi in s svojo poetično pripovedjo o indijskih navadah, o boju za preživetje, o socialnih in kulturnih razlikah in načinu življenja v Mestu radosti pričara svet, ki ga mi ne poznamo in si ga najverjetneje niti ne znamo predstavljati. Kraj, kjer hindujski oče vnaprej proda svoje okostje, da bi njegova družina lahko živela po njegovi smrti, čeprav je to največje ponižanje za hinduiste, pozna svojevrstne radosti življenja.

★ Corinne Hofmann: BELA MASAJKA

Pri sedemindvajsetih letih se je Corinne s fantom odpravila v Kenijo ter se tam na prvi pogled zaljubila v masajskega domorodca. Odpovedala se je vsemu udobju in ostala v Keniji ter postala žena masajskega bojvnika. Tu govori o štirih letih pekla in nebes, ki jih je preživela kot članica domorodske skupine.

★ Marlo Morgan: KLICALI SO JO DVOJE SRC

Zgodba o ameriški zdravnici, ki je prepričana, da bo obiskala urbane Aborigine v Avstraliji in lepo oblečena v visokih petah izstopi iz džipa pred avstralske domorodce. Nekaj ur kasneje sredi avstralske divjine gleda, kako njeni osebni predmeti zginevajo v plamenih, njo pa čaka največja izkušnja njenega življenja: pohod skozi puščavo s telepatškimi in spiritualnimi vodniki.

JESENSKE ZGODBE

CARLOS RUIZ ZAFON: SENCA VETRA

Prvenec španskega pisatelja, ki je v svoji domovini takoj postal uspešnica, je izšel leta 2001. Zgodba pripoveduje o romanu, ki ga leta 1945 v osrčju Barcelone na Pokopališču pozabljenih knjig odkrije desetletni Daniel. V labirintski knjižnici temačnih in pozabljenih naslovov je Danielu dovoljeno izbrati eno knjigo. Z zaprašenih polic potegne knjigo z naslovom Senca vetra, ki jo je napisal Julián Carax. Medtem ko Daniel odrasča, pa vedno več ljudi izraža zanimanje za to pozabljeno knjigo in literarna radovednost se prelevi v raziskovanje življenja Caraxa in njegove smrti ter ugotavljanje resnice, ki je večja od življenja in smrti.

★ Jodi Picoult: ROJENA IZ TVOJEGA ŽIVLJENJA

Kje se potegne črta med reševanjem življenja in obstajanjem? Trinajstletna Anna je že od rojstva »zasnovana« zato, da rešuje življenje svoji šestnajstletni za rakom oboleli sestri. Darovala je skorajda vse, kar je darovati možno, tokrat pa naj bi ji dala svojo ledvico. A Anna se postavi zase in najame odvetnico.

★ Audrey Niffenegger: THE TIME TRAVELLER'S WIFE

Clare in Henry sta se spoznala, ko je bila ona stara šest, on pa šestintrideset. Poročila sta se, ko je ona dopolnila 22 let, Henry pa 30. Ni možno, pa vendarle. Njegova genetska biološka ura se vsake toliko časa resetira in ga potegne v njegovo preteklost ali prihodnost. Ganljiva zgodba dveh ljudi, ki se skušata spopadati z nenavadnim obolenjem.

KNJIGE NOVEGA TISOČLETJA

KAKO BRATI, NE DA BI BRALI? IN KAKO BRATI V TEMI? NOVA TEHNOLOGIJA IN EKOLOŠKA OSVEŠČENOST STA NAS PRIPELJALI NA PRAG NOVIH IZZIVOV BRANJA KNJIG. VSE BOLJ SE TAKO ZA PROSTI ČAS KOT TUDI V IZOBRAŽEVALNE NAMENE UVELJAVLJAJO AVDIO IN E-KNJIGE.

Avdio knjige, v tujini zelo popularne, so zvočni posnetki besedila iz knjig, zato jih nekateri imenujejo tudi govoreče knjige. Na začetku so jih uporabljali predvsem ljudje z motnjami vida, sčasoma pa začenjamo njihove prednosti spoznavati tudi ostali, ki radi koristno zapolnimo svoj čas.

Obstajata dve vrsti avdio knjig: prve uredniki nekoliko skrajšajo, da jih naredijo bolj »poslušljive« oz. jih prilagodijo za poslušanje, druge pa vsebujejo povsem enako besedilo kot njihove tiskane izdaje.

ZAKAJ AVDIO KNJIGE?

Trenutno so najbolj dostopne v angleškem jeziku – pa kaj zato! Mimogrede se naučiš kakšnih novih fraz in ponoviš angleščino. Imajo veliko prednosti: ne zavzemajo ti fizičnega prostora (le kdo rad briše prah s knjig?), posluššaš jih lahko kjerkoli in kadarkoli, če le imaš pri roki CD ali mp3 predvajalnik, iPod ali pa seveda osebni računalnik. Običajno so cenejše od tiskanih verzij in velikokrat zelo zabavne, saj jih berejo profesionalni igralci in druge zanimive osebnosti.

Če se želiš sprostiti, se česa naučiti, si popestriti večerni tek, vaje v fitnesu, pot v šolo, potovanje ali morda le zapolniti dolgočasne trenutke, ko čakaš na avtobus ali v vrsti pred blagajno, so avdio knjige prava izbira zate! Najdeš prav vse zvrsti avdio knjig: od resnega branja (oziroma poslušanja), ljubezenskih, kriminalnih romanov pa do motivacijskih avdio knjig.

ZAKAJ E-KNJIGE?

Druga vrsta knjig pa so e-knjige. To so knjige v elektronski obliki, zato jih prebiraš z računalniškega zaslona. Tudi e-knjige so cepovno ugodnejše kot tiskane in poleg tega, da s tiskom ne obremenjuješ narave, lahko sam izbiraš način branja (prilagodiš velikost besedila), iščeš določene besede, odstavke ali definicije po besedilu, kar ti omogoča, da pomembne zadeve hitro in enostavno najdeš, ob branju uporabljaš multimedijo (med branjem si pogledaš video ali posluššaš avdio izsek), prek povezav, vključenih

v besedilu, hitro dostopaš do predlaganih spletnih strani, z enim klikom označiš, na katerem mestu si nehal brati, in naslednjič od tam nadaljuješ, ob branju lahko dodajaš svoje zaznamke in opombe in če je potrebno, lahko bereš tudi v temi.

Na en CD lahko v povprečju shraniš do 500 e-knjig. Si predstavljaš, koliko polic je to, če bi imel vse te knjige v tiskani obliki? Takšne knjige prav tako ne morejo biti razprodane in so ti na voljo ves čas, avtorji pa jih lahko sproti popravljajo in dopolnjujejo, tako da smo bralci vedno na tekočem in z aktualnimi informacijami.

ZAKAJ TISKANE KNJIGE?

Lahko se zgodi, da so elektronske ali avdio knjige nekompatibilne z novo programsko opremo, ki jo kupiš, branje zaslona je včasih naporno in utrudljivo, poslušanje pa zahteva zbranost, zato je uporaba avdio knjig med vožnjo vprašljiva. Nakup prenosnih naprav za poslušanje (mp3 predvajalnik, iPod) ali branje knjig (prenosni računalnik) je precej zahteven zalogaj za denarnico, lahko pa se ti celo zgodi, da ti prav na najbolj zanimivem delu knjige zmanjka baterij.

Nekatere e-knjige imajo omejeno število dostopov do vsebine, druge onemogočajo tiskanje in spet tretje imajo vgrajen program za sledenje bralcem in njihovim bralnimi navadam, kar marsikomu ni povšeči.

Pa vendar - si pripravljen poskusiti? V končni fazi lahko še vedno vzameš v roke tiskano knjigo in uživaš pri listanju strani.

- ★ www.hachettebookgroupusa.com/audiobooks/index.html
- ★ www.audible.com
- ★ www.mediabay.com
- ★ www.audiobooks.org/
- ★ www.amazon.com
- ★ www.nightingale.com/
- ★ www.ereader.com/
- ★ www.netlibrary.com/
- ★ www.ebooks.com/
- ★ www.free-ebooks.net/
- ★ www.gutenberg.org/

LE OGLEDI SI JIH.
POPOTNIKE. ŽIVLJENJE.
VSI PODOBNI, A
DRUGAČNI. RAZLIČNI.

A VENDAR
NA KONCU
ENAKOPRAVNI.